

THE MOSHIACH IN-DEPTH STUDY SERIES

קונטרס לתרילע שבבבל

The Holy Temple In Transit

By the Lubavitcher Rebbe
Rabbi Menachem M. Schneerson

Translated By
Rabbi Alexander Zushe Kohn

ואהי להם למקדש מעט בארצות אשר באו שם א"ר יצחק
אליהם בתי כנסיות שבבבל ור"א אמר זה בית רביינו שבבבל
(מגילה כט, א)

בית רビינו שבבל

THE HOLY TEMPLE IN TRANSIT

By
The Lubavitcher Rebbe
Rabbi Menachem M. Schneerson

Translated by:
Rabbi Alexander Zushe Kohn

1501 New Haven Ave.
FarRockaway, NY 11691

ח"ו אלול

ה' תשס"ה • 2005

For this and other books on Moshiach & Geulah,
go to: <http://www.torah4blind.org>

Published and copyrighted© by

1501 New Haven Ave.
FarRockaway, NY 11691
(718) 419-8757

Reprinted with permission by
Moshiach Awareness Center,
a Project of
Enlightenment For The Blind, Inc.

602 North Orange Drive.
Los Angeles, CA 90036
Tel.: (323) 934-7095 * Fax: (323) 934-7092

<http://www.torah4blind.org>
e-mail: yys@torah4blind.org

**Rabbi Yosef Y. Shagalov,
Executive Director**

5769 * 2009
Year of Hakhel

Printed in the U.S.A.

<<**Table B** (chapter 7)

YOSEF	"On that day, the L-rd will once again (<i>yosif</i>) show His hand..."
YITZCHAK	"Then our mouths will be filled with laughter (s'chok) "
770	"You burst forth (paratzta = 770) ..." "The one who bursts forth (ha'poretz) will go before them"
770 (7)-YOSEF	"On that day, the L-rd will once again (<i>yosif</i>) show His hand, to gather the remnant of His people, who will have remained, from (1) Assyria and from (2) Egypt and from (3) Pathros and from (4) Cush and from (5) Elam and from (6) Shinar and from (7) Hamath [and from the islands of the sea]."'
770 (7)-RABBEINU'S DIVINE SERVICE	(a) 5640-5710 (<i>seventy years</i>) (b) in the Lower Hemisphere (which raises the <i>seven lands</i>) (c) 10 (<i>tenth day</i>) Shevat (<i>seventh month</i>) (d) continued by <i>seventh generation</i>

<<**Table A** (chapter 2)

"THE SHECHINA RESIDES WITH THEM"	Shechina resides with the Jewish people in exile (in the synagogues and study halls).
"IN THE SYNAGOGUES OF HUTZEL AND SHAF-VEYASIV"	In special synagogues and study halls (e.g., Hutzel and Shaf-Veyasiv), the manifestation of the Shechina is superior.
"THIS DOES NOT MEAN IN BOTH SYNAGOGUES AT ONCE, BUT RATHER, SOMETIMES IN ONE, SOMETIMES IN THE OTHER"	One such place surpasses all others in greatness; it is the Shechina's primary abode in exile.

for the Rebbe Mh”m

TABLES
AND
CHARTS

TABLE OF CONTENTS

Preface

7

Acknowledgements

9

Introduction

11

Translation

19

Tables and charts

61

וְהַלְכָה עָמִים נֶבֶים וְאָמָרוּ לְכֹו וְנֶעֱלָה אֵל הַר ה' אֵל בֵּית אֱלֹקי
יִשְׂעָכְבָ וְיוֹרְגָנוּ מַדְרָכָיו וְגַלְכָה בְּאוֹרְחוֹתָיו כִּי מַצִּיּוֹן תֵּצֵא תֹּרֶה
וְדַבָּר ה' מִירּוֹשָׁלָם¹¹³, "תֹּרֶה חֲדָשָׁה מִאָתִי תֵּצֵא"¹¹⁴, תִּיכְפַּף
וְמִיד מִמְּשָׁה.

(113) ישעיה ב, ב-ג.

(114) שם נא, ד.

ויקיר פינייג, ג.

PREFACE

AND

INTRODUCTION

to it. Many people will go and say, ‘Come let us go to the mountain of G-d, to the Temple of the G-d of Jacob, and He will teach us of His ways, and we will walk in His paths.’ For from Zion will the Torah go forth, and the word of G-d from Jerusalem”¹⁷⁴ — “[New] Torah will go forth from Me”¹⁷⁵ — imminently *Mamosh*.

(*Sefer Hasichot 5752*, pp. 465-475)

Summary: All that has been explained above regarding *Beit Rabbeinu* of Bavel — which in our generation is “770” — has gained additional emphasis in recent times, for the number of Jews converging upon *Beit Rabbeinu* has been increasing dramatically. As such, *Beit Rabbeinu* must be expanded. This expansion will serve as a preparation for the revelation of the Third *Beit Hamikdash*.

PREFACE

More than thirteen years have passed since the Rebbe charged his followers with the mission of bringing the subject of Moshiach and Redemption into the public consciousness. The Rebbe called for involved study of this subject as it is found in the teachings of the Torah, and in particular, in his own talks and correspondences. Yet, to date, many of the Rebbe’s most important teachings on this subject remain inaccessible to the English-speaking public. The reasons for this vary, but among them is the fact that many in the English-speaking audience have little or no knowledge of Yiddish and Hebrew, the languages in which these teachings appear. Also, the Rebbe’s terse, scholarly style, communicating profound insights on the subject, makes understanding difficult even for those proficient in Yiddish and Hebrew.

This work, with G-d’s help, is the first in a series of similar translations aimed at making the Rebbe’s teachings on the subject of Moshiach and Redemption available to a much wider readership. Toward this end, we have also included at the end of each chapter a summary of the main points, added explanatory

¹⁷³ A reflection of this takes place at the end of the exile, in the sense that *Beit Rabbeinu* in Bavel is “called a house of prayer (even) for all the [gentile] peoples,” through the dissemination

of the Seven Noahide Laws. (See Maimonides, *Laws of Melachim* end. ch. 8.)

¹⁷⁴ Isaiah 2:2-3.

¹⁷⁵ Isaiah 51:4; *Vayikra Rabba* 13:3.

footnotes where we felt they were needed and, on two occasions, constructed a table to assist the reader in seeing the whole picture.

It is our deep-felt belief that our small endeavor will do much to advance the arrival of the time when "they will no longer teach, each man his fellow, and each man his brother, saying, 'Know G-d!' For all of them will know Me, from their smallest to their greatest."

*

Note: translation of the Rebbe's footnotes appears in bold letters; explanatory footnotes appear in regular letters. Due to the limitations of translation, we have, in rare instances, excerpted an idea, sentence, or part of a sentence from the main text, and converted it to a footnote. Also in rare instances, we have had to combine a footnote of the Rebbe's with an explanatory word or number of words; in these cases, some of the words in the footnote appear in bold letters, others in regular letters.

Studies in Moshiach
Alexander Zushe Kohn

Eve of 18 Elul,^{*} 5765

* 18 Elul is the Birthday of the Baal Shem Tov and the Alter Rebbe; see also translation, footnote 161.

ייחזר לירושלים — מובן גודל היקות רכבל אחד ואחד מישראל
להשתתף בגופו ובמונרו¹⁰⁵ (וכל המרבה חמי זה משובח)
בבנין בית רביינו שביבל", בהנאה לרירות והתגלות מקדש
העמיד תיכף ומיד ממש.

וזמן גראם — בשנת הצדיק — כמודגש בתקלים מזמור
צדיק¹⁰⁶ (השיך לשנה זו¹⁰⁷) שהתקלהו "ה' מעון אתה ה'ית
לנו בדור ודור", שקאי (גם) על בית קנסיות ובתי מדרכות¹⁰⁸,
וביזומו וחותמו "ויהי נעם ה' אלקינו עלנו גוי ומעשה ידינו
כוננהו", שקאי על השראת השכינה במשכן (ומקדש)¹⁰⁹.

ויהי רצון שעוד לפניו הגדלת והרחבת "בית רביינו
шибיבבל", יתגלה וירד מן השמים מקדש העתיד, "מקדש
אדני-כוננו זיך"¹¹⁰, בית המקדש השלייש ומשולש (שכולל
גם המשכן ובית ראשון ובית שני¹¹¹), שיתגלה תחילה ב"בית
רביינו שביבל", שג הוא "בית משולש", בית הכנסת (תפללה),
בית המקדש (תורה), ובית מעשים טובים (גמלות חסדים),
ומשם ייחזר לירושלים, ביחיד עם כל בית קנסיות ובתי
מדרכות שבקביל העולם שיקבעו בארכ ישואל ובירושלים,
מחובר למקדש, וביחיד עם כל בני ישראל שבקביל קצוי חבל,
כמו שכתוב "ויהיכאים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפלה
. . . כי ביתך בית תפלה יקרה לכל העמים"¹¹², "ונכון יהיה
הר בית ה' בראש ההרים ונשא מגבעות ונhero אליו כל הגויים

vol. 10, p. 53.)

¹⁰⁵ As stated in footnote 5.

¹⁰⁶ See Rashi on verse, and on Exodus 39:43, Leviticus 9:23, and other sources.

¹⁰⁷ Exodus 15:17. See also Rashi and Tosafot, *Sukkah* 41a, and other sources.

¹⁰⁸ Plural of 'Beit.'

¹⁰⁹ See *Zohar* III, 221a.

¹¹⁰ Torah, prayer, and kindness are the three pillars upon which the world stands. (*Ethics of the Fathers* 1:2.)

¹¹¹ Isaiah 56:7.

- (107) ע"פ המנת"ט
- המקובל מהבעש"ט
- לומר המומר
- מהלכים המכון
- למספר שנתו
- (ראה אגרות-קודש
- אדמור' מוהרוויז'
- חיי ע. נ.).
- (108) כניל הערא. 4.
- (109) ראה פרש"י
- עה"פ. פקדוי לט,
- mag. שמיני ט, גג.
- יעוד.
- (110) בשליח טו, יג.
- ראה פרש"י ותוס'.
- סוכה מא, סע"א.
- יעוד.
- (111) ראה זה"גרכא,
- א. (112) ומיין זה
גם בסוף רבינו
— ש"בבית רבינו
шибיבל" ויראה
(גמ) לכל העמים,"
- ע"י השתדלות
ההפעצת הלימוד
- והקיים דמצאות
- שגעתו בני נח,
- כפס"ד הרב"ם
בALLE מלכים ספריה.

to the extent that the future Beit Hamikdash will first be revealed there, and will return to Jerusalem from there — we can appreciate the great merit each and every Jew has been given to participate both bodily and financially¹⁶² in the construction of Beit Rabbeinu of Bavel, as a preparation for the imminent descent and revelation of the future Beit Hamikdash.

Having entered the ninetieth¹⁶³ year, this [expansion of Beit Rabbeinu of Bavel] is a very timely thing, as reflected in the verse, “O G-d, You have been an abode for us in all generations,” which appears at the beginning of Psalm 90,¹⁶⁴ corresponding to this ninetieth year.¹⁶⁵ Among other things, this verse refers to the synagogues and study halls, which are G-d’s abode in exile.¹⁶⁶ Psalm 90’s concluding verse is, “May the pleasantness of G-d, our L-rd, be upon us...and establish for us our handiwork,” — a reference to the indwelling of the Shechina in the Mishkan (and Beit Hamikdash).¹⁶⁷

May it be G-d’s will that even prior to the enlargement and expansion of Beit Rabbeinu the future Beit Hamikdash should be revealed — “The Sanctuary, O G-d, that Your hands established”¹⁶⁸ — the third and threefold Beit Hamikdash, (which will also incorporate the Mishkan and the First and Second Batei¹⁶⁹ Mikdash,¹⁷⁰ and) which will descend from Heaven and be revealed first in Beit Rabbeinu of Bavel, which is also a threefold sanctuary, i.e., a synagogue (prayer), study hall (Torah) and center of good deeds (kindness).¹⁷¹ From there, the Beit Hamikdash will return to Jerusalem, together with all the synagogues and study halls of the entire world, which will be reestablished in Jerusalem and attached to the Beit Hamikdash, and together with all the Jewish people from all ends of the earth, in the spirit of the verse, “I will bring them to My holy mountain, and I will gladden them in My house of prayer...for My house will be called a house of prayer for all the peoples.”^{172 173} “The mountain of the Temple of G-d will be firmly established as the head of the mountains, and it will be exalted above the hills, and all the nations will stream

¹⁶² As with the Beit Hamikdash, concerning which “all are obligated to build and assist with their bodies and with their money, etc.” (Maimonides, *Laws of Beit Habechira* 1:12.)

¹⁶³ At the time of this address, the Rebbe was 89 years old, having entered his ninetieth year.

¹⁶⁴ Which follows [and is thus connected with]

the conclusion of chapter 89: “They have taunted the footsteps of your Moshiach. Blessed is G-d forever, Amen and Amen!”

¹⁶⁵ In accordance with the tradition handed down from the Baal Shem Tov to recite [every day] the chapter of Psalms corresponding to one’s age. (See *Igrot Kodesh Admur HaRayatz*,

ACKNOWLEDGMENTS

Special thanks to Adam Leventhal for inspiring this work, Rabbis Heschel Greenberg and Zvi Homnick for their meticulous editing of the content, Psachya Korf for his sleepless nights formatting the text and designing the cover, Tzvia Emmer for her assistance with English usage, and all the others for their help in making this work a reality.

The publishing of this book was made possible by Menachem and Faygie Shagalow.

בכל זה ניתוסף הדגש יתרה בתקופה האחרונה:

העבודה רהപצת התורה והיהדות והמעינות חוצה מ"בית רבינו" (770") הולכת ונמשכת וביתר שאת וביתר עוז גם לאחרי (עשרה שנים האחרונות ב)חינם חיותו בעלה דין, יותר מארכאים שנה (תש"י – תש"נ), באופן ד"נתן ה' לךם לב לדעתינו לאות ואנים לשמעו⁹⁸, ומما, ש"בית רבינו" (70") הוא בבחינת תלפיות, "תל שקל פיות פונים בו", יותר מibal שנים (תש" – תש"נ), עד עולם⁹⁹.

ונני זה מוקש עוד יותר בשראים במוחש שהולך וניתוסף ביתר שאת וביתר עוז במספר בני ישראל שבאים ל"בית רבינו", ברובם הדרת מלך¹⁰⁰ (כולל גם "מן מלכי רבנן"¹⁰¹, ובפרט נשי א מלך) הדור, ונעשה צורך והכרה לחגיגיל ולתקביב עוד יותר¹⁰² את "בית רבינו", ועד להגדלה והרחבתה שהיא באופן דפריצת גדר, "פרצת" (בגימטריא 770), כמו בナン בית חדש.¹⁰⁴

ועל פי האמור לעיל על דבר גודל העילי ד"בית רבינו שבבל – ש"גע מקדש וישב שם", ו"הוא מקום המקדש גופה דלעתיד", ועוד שבו יתגלה מקדש העתיד ממש

וראה קידושין טו,
א. מכילתא ופרש"י
משפטים כא, ו.
100 (101) משליך כה, כה.
סיע. זחוי רג, ב
– ברע"מ.
102 (103) לוחק את הבניין ולהגביו
... שנאמר ולרומים
את בית אלקיינו"
(רמב"ם הל' ביה"ח
פ"א הייא – בוגע
לביהם). וуд"ז
בוגע ליהכenis
ובבמ"ד – ראה
רמב"ם הל' תפלה
פ"א היב).
103 (104) נוסף על
הרבותו (וכמי"פ)
במשך השנים
שלפני. ועד להחת אבן
104 (105) עד ובדוגמת
בית המקדש – ש"הכל חיין לבנות ולسعد בעצמו ובמונו כו" (רמב"ם הל' ביה"ח פ"א הייב).
106 (107) לאחר סיום וחותם מזמור פ"ט: אשר חרפו עקבות משיח, "ברוך הוא לעולם אמן ואמן".

^{*} (בערך ח' אלול שנת תשמ"ח נערכה הנחת אבן פינה האכן בידו הק' (וראה השיחה שנאמרה במעמד זה. וראה גם שיחתليل הוש"ר תשמ"ט). המoil.

ל(הגדלה ורחבת) בית הכנסת ובית החדש דלייאו Ostrosh שבילובאוץ, במעמד כ"ק אדמ"ר שליט"א, שנהיה

8

ACCOMMODATING THE MULTITUDES

In recent times, all of this has gained additional emphasis. Since the *bistalkut* of Rabbeinu, the dissemination of Judaism and the wellsprings of chassidism have continued — and with greater strength — for over forty years (5710-5750¹⁵¹), so that we are now at the stage where “G-d has given you a heart to know and eyes to see and ears to hear.”^{152 153} Thus, for more than a jubilee¹⁵⁴ (5700¹⁵⁵-5750), which reflects eternity,¹⁵⁶ Beit Rabbeinu has been *Talpiot*, “The elevation towards which all mouths turn.”

This *Talpiot* aspect of Beit Rabbeinu has been gaining emphasis as more and more Jews are coming to Beit Rabbeinu, in the spirit of the verse, “A multitude of people is a king’s¹⁵⁷ glory.”¹⁵⁸ Thus, it has become a great necessity to enlarge and expand¹⁵⁹ Beit Rabbeinu even more,¹⁶⁰ and in a manner that bursts all confines — *paratzta*, which has the numerical value of 770 — and which resembles the building of a *new* house.¹⁶¹

In light of what has been explained above regarding the greatness of Beit Rabbeinu of Bavel — that it is the place where the Beit Hamikdash “traveled and settled,” and it is “the very place of the future Beit Hamikdash,”

¹⁵¹ 1950-1990.

¹⁵² Deuteronomy 29:3.

¹⁵³ One can grasp the full implications of his Rebbe’s teachings only after 40 years have elapsed (Rashi, Deuteronomy 29:3).

¹⁵⁴ I.e., 50 years.

¹⁵⁵ When the Previous Rebbe came to America.

¹⁵⁶ I Samuel 1:22, and Rashi ad loc.; Jerusalem Talmud, *Berachot* 4:1; *Kiddusin* 15a; *Mechilta* and Rashi on Exodus 21:6.

¹⁵⁷ The term “king” here includes Torah Sages — as the Talmud says, “Who are the kings? The Sages [are the kings]!”* — and in particular, the

Nasi (King) of the generation.

¹⁵⁸ Proverbs 14:28.

¹⁵⁹ As Maimonides says in connection with the Beit Hamikdash: “To strengthen and raise it... as it says, ‘To raise up the Temple of our L-rd.’” (Maimonides, *Laws of Beit Habechira* 1:11. The same applies to synagogues and study halls (see *ibid*, *Laws of Tefillah*, 11:2.)

¹⁶⁰ I.e., in addition to the expansions made in previous years.

¹⁶¹ Indeed, a new cornerstone should be placed.**

* See *Gittin* 62a; *Zohar* III, 253b (in *Ra’aya M’hemna*).

** Publishers note: On the eve of 18 Elul 5748, there took place the laying of a new cornerstone for the expansion and enlargement of the synagogue and study hall of the Lubavitch capital, in the presence of the Rebbe, who laid the cornerstone with his holy hand. (See the public address the Rebbe delivered on this occasion; see also the public address of *Hoshana Rabba* eve, 5749.)

INTRODUCTION

TEMPLE IN EXILE

There is a remarkable teaching in the Talmud: “Wherever the [the Jewish people] were exiled, the Shechina [Divine Presence] resided with them.”¹ Jerusalem was destroyed, our Temple burned to the ground, and our people were sent into exile. But the Shechina continues to dwell among us — even in the darkest moments. And where the Shechina dwells, the Beit Hamikdash [Holy Temple] stands. Indeed, just as in Jerusalem the Shechina had a home — a physical structure that housed it — so too, in exile, the Shechina has a home. In the words of Ezekiel, “I have given them² a Small Temple in the lands where they arrived.”³

¹ Berachot, 8a.

² Lit., “I have been for them.”

³ Ezekiel 11:16.

But the lands “where they arrived” are vast; where within them does this Divine abode, this Small Temple exist?

“Since the day the Beit Hamikdash was destroyed,” declares the Talmud, “G-d has nothing in His world except the four cubits of Torah law”⁴ — that is, “the fixed place from which [Torah] instruction issues forth to the people of the city.”⁵

Some degree of Torah instruction issues forth from every synagogue and study hall; hence, the Shechina abides to some extent in all of them. According to the Talmud, however, one unique place serves as the main Divine abode in exile. This is Beit Rabbeinu [the house of our teacher], the holy sanctuary of the Nasi Hador — the foremost Torah sage and spiritual leader of the generation.

LINKING THE SANCTUARIES

We are taught that at the time of Redemption “the revelation of the Shechina will return to Jerusalem; it will not remain in those places where the Jewish people had been exiled.”⁶ Thus, the synagogues and study halls of exile, which house the Shechina, will relocate to Jerusalem, where “they will be attached to the Beit Hamikdash,”⁷ and regarded as part of the Beit Hamikdash. More specifically, special synagogues and study halls, such as Beit

⁴ I.e. the places where Torah law is studied.

⁵ Chiddushei Agaddot Maharsha, Megillah 29a.

⁶ Ibid.

⁷ See ibid.

ובְּלֹשׁוֹן הַכְּתוּב שֶׁבּוֹ נִרְמֵז הַקָּשָׁר וְהַשִּׁיכָות דֶּשֶׁמוֹ הַרְאֲשָׁוֹן
שֶׁל רַבִּינוּ לְהַגְּאֹלָה — “בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אָדָנִי שְׁנִית יְדוֹ
לְקִינּוֹת אֵת שֶׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׂאַר מְאֹשֵׂר וּמְמֹצְאִים וּמְפֻתְרוֹס
וּמְכוֹשׁ וּמְעִילָּם וּמְשִׁנְעָר וּמְחֻמָּת גּוּ”, גְּאוֹלָתָם שֶׁל כָּל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִשְׁבָּעַת הָאָרֶצֶת, וּמוֹסִיף בְּכַתּוֹב “וּמְאֵי הַיּוֹם”, שְׁקָאֵי
עַל חַצִּי כְּדָור הַתְּחִתּוֹן, אֲשֶׁר, בְּעַלְיוֹת הַתְּחִתּוֹן בַּיּוֹתֶר, מִתְעָלִים
בִּמְילָא שֶׁאָר הָאָרֶצֶת שְׁלָמָעָלה מִמְּנוֹ, כָּל שְׁבָעַת הָאָרֶצֶת,
כָּלְלוֹת הַעוֹלָם.

וַיֹּשׁ לֹוֶר, שְׁבָשְׁלִימּוֹת דְּמִסְפֵּר שְׁבַע (שְׁבַע מֵאוֹת וָשָׁבָעים)
נִרְמָזִת גַּם שְׁלִימּוֹת עֲבוֹדָתוֹ שֶׁל רַבִּינוּ בְּמִשְׁךְ כָּל יָמֵי חִיּוֹ, שְׁבַע
עַשְׁרִירִוֹת⁴⁷ שְׁנִים, שְׁבָעִים שְׁנִהָּה (תר"ם — תש"י), וְעַד לְגָמָר
וְשְׁלִימּוֹת עֲבוֹדָתוֹ בְּעַשְׂרֵה שְׁבָעִי בְּחִזְיִן כְּדָור הַתְּחִתּוֹן (מהבִּית
שְׁמַסְפָּרוֹ שְׁבַע מֵאוֹת וָשָׁבָעים), כָּלְלוּ גַם הַמִּשְׁךְ הַעֲבוֹדָה בְּשְׁנִים
שְׁלָאָחר זֶה עַל יָדֵי דָוָר הַשְּׁבָעִי, ”כָּל הַשְּׁבָעִין חַבִּיבִין”⁴⁸
— שְׁעַל יָדֵי זֶה נִعְשָׂית הַשְּׁלִימּוֹת דְּמַעַשֵּׁינוּ וְעֲבוֹדָתֵינוּ כָּל זָמָן
מִשְׁךְ הַגְּלוֹת בְּכָל שְׁבָעַת הָאָרֶצֶת שְׁבָעוֹלִם, וְתִיכְפּ וּמִיד יוֹסִיף
אָדָנִי שְׁנִית יְדוֹ גּוּ וְאַסְף נְדָחִי יִשְׂרָאֵל גּוּ”, עַל יָדֵי זֶה שְׁפָרָצָת
(בְּגִימְטָרִיא שְׁבַע מֵאוֹת וָשָׁבָעים) עַלְיִקְרָז, ”עַלְהַ פְּרָז
לִפְנֵיהֶם”.

comprised of ten (totaling 700). (Indeed, his divine service reflected the perfection of a person “a hundred years old, [who] is as though he has though he has died and passed from the *olam* [world]”— that is, beyond the *helam*** (concealment of G-dliness)).

⁴⁷ 1880-1950.

⁴⁸ 10 Shevat, the day of his *bistalkut*. (See footnote 106.)

⁴⁷ After his *bistalkut*.

⁴⁸ “All sevens are beloved” — Vayikra Rabba, 29:11. See also beg. *Basi Legani*, 5710, and at length in *Basi Legani* 5711 (*Sefer Hamaamarim Basi Legani* vol.1, p.29 ff).

⁴⁹ In original: “which has the numerical value of 770.”

⁵⁰ I.e., Moshiach.

* *Ethics of the Fathers*, end ch. 5.

** The words *olam* and *helam* are etymologically related.

בשבועית” (מגילה
ז, ב).

96 כולל גם
השלימות דמות
שהרי עברתו הינה
בתכלית השלימות
ד”בנן מאה שנים
מת עבר ובטל מן
העולם (ההעלם)
(אבות ספרה)

— לכל עשר כולל
מעשר (שבע מאות).

97 ויקיר פכ”ט,
יא. וואה דיה
באתי לנו השיעית
בתחלתו. ובארוכה
— דיה זה תשעיה.
סה”מ באתי לנו
ח”א ע כת ואילך.

98 תבואה כת, ג.
99 שמואלא, א, כב
ובפרשטי. ירושלמי
ברכות פ”ד ח.א.

Thus we find that the same verse that alludes to the connection between Rabbeinu's first name (Yosef) and the Redemption also contains an allusion to 7 in its most perfect form (770):

This verse describes the redemption of the Jewish people from the *seven lands*, as well as their redemption from "the islands of the sea," a reference to the Lower Hemisphere. When elevated, this Lower Hemisphere automatically raises¹⁴² the lands that are above it, meaning the entire world (the remainder of the "seven lands").¹⁴³

The complete form of seven (770) also alludes to Rabbeinu's divine service throughout the course of his lifetime, for his lifespan was seventy years (seven tens,¹⁴⁴ 5640-5710¹⁴⁵) and it was in the Lower Hemisphere (in the house whose number is "seven hundred seventy") that he thoroughly completed his divine service, on the tenth day of the seventh month.¹⁴⁶

The complete form of seven also alludes to the continuation of Rabbeinu's divine service in the subsequent years¹⁴⁷ through the spiritual service of the seventh generation,¹⁴⁸ which thoroughly completes the Jewish people's divine service in the seven lands throughout the duration of exile. And this completion brings the immediate realization of, "The L-rd will once again (*yosif*) show His hand...and He will gather (*ve'asaf*) the dispersed of Israel" by means of "You burst forth (*paratzta*),"¹⁴⁹ — "The one who breaks forth (*ba'poretz*)¹⁵⁰ will go before them".

Summary: Both words of the title, "Beit Rabbeinu," hint at the Redemption:

Rabbeinu: His two names, Yosef and Yitzchak, respectively, allude to the ingathering of the exiles and the joy that will exist in the era of Redemption.

Beit: 770 has the numerical value of (*u'*)*faratzta*, which alludes to both the light emanating from Beit Rabbeinu — which elevates the entire world to make it fit for the Redemption — and Moshiach.

Beit and Rabbeinu together: 770 and Yosef are connected to each other, for the verse alluding to the name Yosef speaks of the Redemption from, and elevation of, the seven lands, a process symbolized by the number 770.

Seven (770) also alludes to the life and divine service of Rabbeinu (Yosef Yitzchak), for Rabbeinu lived 70 years, and culminated his divine service in the Lower Hemisphere (whose elevation raises the seven lands), in 770, and on the tenth day of the seventh month (Shevat).

Seven (770) also alludes to the seventh generation, which brings the *poretz* through *paratzta*.

>>See table on page 63

¹⁴² See footnote 115.

¹⁴³ Which make up the entire world.

¹⁴⁴ But also including the perfection symbolized by "hundreds," for each of the ten is further

Rabbeinu, will be closest to the Temple, actually touching its walls. Sanctuaries ranking just below Beit Rabbeinu will be attached to Beit Rabbineu, and so on in an orderly progression leading from the Beit Hamikdash to the very last synagogues and study halls. In a sense, then, we might say that the synagogues and study halls that exist today, and that have existed throughout the course of the exile, are part of the Beit Hamikdash — the Third Beit Hamikdash.

INITIAL REVELATION

We are used to thinking that Third Temple will descend from the Heavens upon Mount Moriah in Jerusalem. In fact, however, Mount Moriah will be the Temple's second stop. This is because the Shechina, which, in exile, is largely concealed, will first be fully revealed within the exile, where the Jewish people will still be located at that moment. In the words of the Talmud, "G-d will return from exile together with them."⁸ The Temple, then, where G-d's Presence abides, will return first to its temporary location in exile — i.e., to Beit Rabbeinu, and from there proceed, together with the Shechina and the Jewish people, to Mount Moriah.

ON ACCOUNT OF THE JEWS

"In⁹ every house of ten [Jews], the Shechina resides," says the Talmud. Rabbi Schneur Zalman of Liadi states in the *Tanya*¹⁰:

⁸ I.e., the Jewish people.

⁹ *Sanhedrin* 39a.

¹⁰ *Iggeret HaKodesh* 23.

I heard from my masters that if there were an angel standing in the presence of a gathering of ten Jews, *even if there are no words of Torah between them*, an unlimited and infinite fear and awe would befall it from the Shechina that dwells over them, to the extent that it would become totally nullified.

In other words, the Shechina dwells in a given place primarily on account of the presence of Jews there — the more Jews, the greater the manifestation of the Shechina. In *Beit Rabbeinu*, then, the spiritual center of the Nasi Hador, the Shechina is surely revealed in its entirety — something akin to its revelation in the *Beit Hamikdash*. For the Nasi Hador, we are taught, is not only Israel's leading Torah scholar — he is Israel itself. According to the mystics, the Nasi Hador embodies the soul of Moses, which comprises the souls of all of Israel. Where the Nasi Hador is, there also the people of Israel are. The entire Jewish nation, then, is present in *Beit Rabbeinu*. *Beit Rabbeinu* is thus the place where the entire Jewish People “come[s] to see the face of G-d, your L-rd.¹¹ Like the *Beit Hamikdash*, then, *Beit Rabbeinu* is the structure from which the Shechina issues forth to all the other synagogues and study halls.

LAND OF THE FREE

For thousands of years, we prepared the world for its elevation. Then the time came to *carry out* the elevation. But to raise an entire structure, the lowest part of the structure must be elevated.¹² So the

¹¹ Deuteronomy 31:11.

¹² See *Torah Ohr*, *Bereishit* 4, beg. column 1.

שֶׁבְכָל הַעוֹלָם נִקְבְּעִים בָּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל וּמִתְחַבְּרִים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ,⁸⁸
בְּגִאוֹלָה הָאֲמִתִּית וְהַשְּׁלִמָה עַל יְהִי מֶשֶׁיחַ צָדָקָנוּ, עַלְיוֹ נִאָמֶר⁸⁹
”פְּרִצְתָּת עַלְיךָ פָּרָץ”, וְדָרְשׁוּ חַזְ”ל⁹⁰ ”זֶה מֶשֶׁיחַ, שְׁנָאָמֶר עַלְהָ
הַפּוֹרֵץ לְפִנֵּיכֶם”⁹¹.

וַיֵּשׁ לְקַשֵּׁר בְּיַד הַעֲנִינִים — הַרְמָז בְּתוֹךְ הַמִּסְפָּר שְׁבֻעַ מֵאוֹת
וּשְׁבֻעִים (”בֵּית רַבִּינוּ”) עַם שְׁמוֹ (הַרְאָשׁוֹן) שֶׁל רַבִּינוּ הַמְּרוֹמָז
בְּפֶסֶוק ”יְוִסְיף אָדָן-יְשִׁנְיָת יְדוֹ וְגוֹ”:

הַמִּסְפָּר שְׁבֻעַ מֵאוֹת וּשְׁבֻעִים מוֹרֶה עַל הַשְּׁלִימּוֹת דְּמִסְפָּר שְׁבֻעַ
— שְׁבֻעַ כַּפֵּי שְׁכָל אֶחָד כָּלֹול מַעַשֵּׂר (מִסְפָּר הַשְּׁלִימּוֹת), שְׁבֻעִים,
וַיְמִירָה מֵזָה, כַּפֵּי שְׁכָל אֶחָד כָּלֹול מַמָּאָה (עַשֶּׁר פָּעָם שְׁבֻעִים עַשֶּׁר),
שְׁבֻעַ מֵאוֹת, וְעַד לְצִירּוֹף שְׁנִיהם יְחִיד, שְׁבֻעַ מֵאוֹת וּשְׁבֻעִים.

וְהַעֲנִין בָּזָה:

מִסְפָּר שְׁבֻעַ קָשֹׁור עַם מִצְיאוֹת הַעוֹלָם, שְׁנָבָרָא בְּשְׁבֻעָה
ימִים, שְׁבֻעַ יִמְיָרְבֵּן הַבְּנִין (שְׁבֻעַ מִדּוֹת)⁹², וְקָשֹׁור גָם עַם בִּירוּר
הַעוֹלָם עַל יְהִי עֲבוֹדָת ה' (שְׁבֻעַ מִדּוֹת), שְׁבֻעַ קָנִי הַמְּנוֹרָה⁹³. וְעַל
מִדְרָגּוֹת עֲבוֹדָת ה' (שְׁבֻעַ מִדּוֹת), שְׁבֻעַ קָנִי הַמְּנוֹרָה⁹⁴. וְעַל
פִּי זֶה, הַשְּׁלִימּוֹת דְּמִסְפָּר שְׁבֻעַ שְׁבֻעַ מֵאוֹת וּשְׁבֻעִים) מוֹרֶה עַל
שְׁלִימּוֹת עֲבוֹדָת ה' שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּבִירּוֹר הַעוֹלָם עַל יְהִי מַעֲשֵׂינוּ
וּעֲבוֹדָתֵינוּ כָל זָמֵן מִשְׁךְ הַגָּלוּת, שָׁאֹזֶן גָּאָלִים⁹⁵ מִן הַגָּלוּת
וְחוֹזְרים וּבָאים לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל.

* וּבִיחָד עַם זה – “אֱנוֹ אָהִי לָהּ גָּנוֹן חֻמָּת אֲשָׁנוּ” (שם, ט).

⁸⁸ Note that redemption is connected to the number seven, as in the Talmudic teaching, “Redemption will occur in the seventh [year of the Sabbath cycle]...they are destined to be redeemed in the seventh year.” (*Megillah* 17b.)

- (88) וַיָּשֶׁן לָוֶר, שׂוּהוּעַ פְּרִיצָת גָּדוֹר דְּבַת הַמִּקְדָּשׁ, עֵינָיו וּבְדִוּמָת (ובמִיעַשׂ וּקְיָמָן) מִהְפְּרִיצָת גָּדוֹר שְׁדֵרוֹת (בְּרוּשָׁים כְּולָה, כְּמַיִשׁ זְכִירָיִם) בְּבָרוּת תָּשֶׁב (וּרְשָׁלִים).**
- (89) וַיָּשֶׁב לְחַטָּא.
- (90) אָגָדָת בְּרִאשָׁית סְפָיָג. וּרְאָה בֵּירָה סְפָיָה וּבְפִרְשָׁיָה.
- (91) מִיכָּה, ב. ג.
- (92) וְהַעֲנִין שְׁבֻעָה: מִשְׁיחָי” בְּגִימְטָרִיא (”פְּרִיצָת”) (770). דּוֹקֵיק.
- (93) רָאה שׂוּוִית הרשׁבָּי חַיָּא ס’ ט. וְעַד.
- (94) רָאה לְקוּרִית רַי’ בְּחֻלּוֹת. וּבְכִימ.
- (95) לְהָעֵר, שָׁאָלָה שִׁיכָת לְשָׁבִיעִי – “גָּנוֹלָה בְּשִׁבְיעִית .. שְׁעִתִּידִין לְגַאלָּה וְחוֹזְרים וּבָאים לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל.

Yisrael, where they will be appended to the Beit Hamikdash¹³² — an event that will transpire with the coming of the true and complete Redemption at the hand of Moshiach. Indeed, the term *paratzta* is used in connection with Moshiach, as the Sages said,¹³³ the verse,¹³⁴ “You burst forth (*paratzta*)...’ refers to Moshiach as it says, “The one who breaks forth (*ba'poretz*) will go before them.”^{135 136}

A connection may be drawn between the allusion contained in Rabbeinu’s house number, 770, and the allusion contained in Rabbeinu’s first name, “Yosef,” which, as mentioned, is hinted at in the verse, “On that day, the L-rd will once again (*yosif*) show His hand...”:

The connection is as follows: The number 770 reflects the number 7 in its most complete form — as each of its digits is comprised of 10 (the complete¹³⁷ number), for a total of 70; as each of its digits is comprised of 100 (ten times ten), totaling **700**; as the two figures (70 and 700) are combined into one — **770**.

Seven reflects the existence of the world, which was created in seven days.¹³⁸ As such, seven is connected with the refinement of the world, a process carried out by the Jewish people.¹³⁹ The complete form of seven,¹⁴⁰ then, represents the thorough completion of the Jewish people’s mission of refining the world — through their actions and service throughout the duration of exile — after which they are redeemed¹⁴¹ from exile and return to Eretz Yisrael.

¹³² In this sense the Beit Hamikdash breaks through limitations. Indeed, all of Jerusalem breaks through limitations, as in the verse (Zechariah 2:8) “Jerusalem will be settled beyond its walls.”

¹³³ *Aguddat Bereishit*, end ch. 63. See also *Bereishit Rabba* end ch. 85, and Rashi ad loc.

¹³⁴ Genesis 38:29.

¹³⁵ Micah 2:13.

¹³⁶ Note that “Beit Moshiach” [House of the Messiah] has the same numerical value (770) as “*paratzta*” [“You burst forth”].

¹³⁷ Or “perfect.”

¹³⁸ Each day reflecting one of the seven [Divine] Attributes.* In the teachings of Kabbalah, these Attributes are known as the ‘*Sefirot*,’ the ten Divine emanations through which G-d creates and conducts the universe. The seven days of Creation embody and reflect the seven lower *Sefirot*, — *Chesed Gevurah, Tiferet, Netzach, Hod, Yesod, Malchut*.

¹³⁹ Who are divisible into seven categories/types, representing seven levels of divine service (corresponding to the seven Divine Attributes), and symbolized by the seven branches* of the Menorah.**

¹⁴⁰ I.e., Seven hundred and seventy.

* See *Likkutei Torah beg. Beha'ilotcha*, and other sources.

** The menorah of the Beit Hamikdash had seven branches.

Divine Hand brought us — the final generation of exile and the first of Redemption — to America. According to Chassidic teaching, America is located in the lower half of the globe — i.e., that part of the world that did not experience the revelation at Sinai in an overt manner.¹³ By elevating America through the wellsprings of Chassidism, which emanate from Beit Rabbeinu of America to the entire world, we succeed in elevating the world and transforming it into the Divine dwelling it was meant to be.

IT'S ALL IN THE NAME

By Divine providence, the very name of Beit Rabbeinu in America alludes to the elevation of the entire world through the dissemination of the wellsprings of Chassidism. The entire world refers to Beit Rabbeinu as “770” — ostensibly for its address, 770 Eastern Parkway. But there is something deeper to this. Seven-seventy has the same numerical value as the word ‘*paratzta*’ [burst forth], which alludes to both the Redeemer and to the sublimating light that emanates from Beit Rabbeinu to the entire world. Furthermore, according to Kabbalistic teaching, the number 770 represents the refined state of the number seven, a number that alludes to the existence of the world, and to the Redemption of the Jewish people from the seven primary lands of exile, through the actions of Moshiach [the Messiah]. As if to underscore this point, Beit Moshiach [House of the Messiah] also has a numerical value of 770.

¹³ See translation, note 112.

REMODELING

In order to accommodate the ever-growing numbers of Jews flocking to Beit Rabbeinu of America, it is essential that 770 be enlarged and expanded. This should be done in a manner that bursts all limitation — “*paratzta*.” Indeed, it should be renovated to the extent that it will appear as a new building. Moreover, since 770 is the place where the Beit Hamikdash traveled and settled, and it is the place where the Third Temple will first be revealed, as with the Beit Hamikdash, every Jewish man and woman should consider it his/her honor and obligation to participate bodily and financially in its remaking.

In the merit of our good resolutions regarding the remolding of 770, “may the pleasantness of G-d, our L-rd, be upon us...and establish for us our handiwork,”¹⁴ and may we merit the imminent arrival of the time when “many people will go and say, ‘Come let us go to the mountain of G-d, to the Temple of the G-d of Jacob, and He will teach us of His ways, and we will walk in his paths.’”¹⁵

¹⁴ Psalms, 90.

¹⁵ Isaiah 2:2-3.

ויש להוסיף שענין זה מרווח גם בשמות⁸⁰ של “בית רבינו”

שבדרנו:

“רבינו” — ב’ שמותיו רומיים על הגולה: שמוא הראשו — יוסף — על שם “ביום ההוא יוסף אדני שנית ידו לקנות את שאר עמו אשר ישאר מאשור וממצרים גו’ ומאיי הים גו’ ואסף נdryי ישראל ונפוצות יהונה יקbez מארבע בנות הארץ⁸¹, ושם השני — יצחק — על שם הצחוק והשמחה ששלימותה בגולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו, כמו שכותב⁸² “או ימלא שחוק פינו”, “או” דיביקא, לעתיד לבוא⁸³, כייאמרו ל יצחק (דוקא) “כǐ אתה אבינו”⁸⁴.

ו”בית (רבינו)” — מספרו שבע מאות ושבעים⁸⁵, ועל שם מספר זה נקבע שמו אשר יקראו ל”בית רבינו” בפי כל ישראל, “770”⁸⁶, שמספר זה הוא הגימטריא ד”פרצט”, על שם “ופרצת ימה וקדמה ואפונה ונגביה”⁸⁷, שromo שמיית זהאה יוצאה לכל דירות העולם, ובאופן של פריצת גדר, בכל רוחות העולם מתעלמים לדרכנת הארץ ישראל (“עתידה הארץ ישראל שתחפש בכל הארץות”), כולל ובמוחד שככל בתיהם כנסיות ובתי מדရשות שבת פט, ב.

רומים והראות בעבודת ה’ גם מעוני חול כייב (כמו מספר הקrho במרקבה המשע, שהויע עראי, ועכו"כ בוגע בבית קבוע, ובפרט בנדו"ד שהמספר נשעהשמו של הבית, בכתב). (86) הן בלשון הקודש — שבע מאות שבעים, הן באידיש — זיין זיבציך, והן בלשון המדינה (אנגלית) — “סבעון סעוננטוי”. (87) ויצא כת, ד.

even more so, the address number on a house, which is an established place), Torah leaders would derive instructive hints [to guide them] in divine service. All the more so with regard to our discussion, where the address number has

become the very name of the house.

¹³⁰ Whether in Hebrew — Sh've-Me'ot Shiv'im; Yiddish — Ziben Zibetzik; or English — Seven Seventy.

¹³¹ Genesis 28:14.

- (80) כדיוע שחש מורה על תוכנו מהותו של הדבר הנקרה בשם זה תנייה שעיהו"א ספר"א. וראה בארוכה תשובה וביאורים (קח"ת תשלי"ד סי"א) וש"ל. (81) ישעי אי, אי-יב. (82) תהילים קמ"ב. (83) משא"כ בזמן הגולות, שייסור לאדם שימלא שחוק פיו בעזה, שנאמר או מלא שחוק פינו" (ברכות לא, א). (84) ישעי טג, טז. (85) שבת פט, ב. (86) להעיר מהנהגת גודלי ישראל שלמדו רמזים והראות בעבודת ה' גם מעוני חול כייב (כמו מספר הקrho במרקבה המשע, שהויע עראי, ועכו"כ בוגע בבית קבוע, ובפרט בנדו"ד שהמספר נשעהשמו של הבית, בכתב).

7

NAME AND NUMBER

This connection between Beit Rabbeinu and the Redemption is also alluded to in the name¹²⁰ of Beit Rabbeinu¹²¹ of our generation.

Both of Rabbeinu's names — “Yosef” and “Yitzchak” — hint at the Redemption. Yosef is alluded to in the verse, “On that day, the L-rd will once again (*yosif*) show His hand, to gather the remnant of His people, who will have remained, from Assyria and from Egypt...and from the islands of the sea... and He will gather (*ve'asaf*)¹²² the dispersed of Israel, and He will assemble the scattered of Judah from the four corners of the earth.”¹²³ Rabbeinu's second name, Yitzchak, is alluded to in the verse, “Then our mouths will be filled with laughter (*s'chok*),”¹²⁴ which refers to the era of Moshiach,¹²⁵ when the Jewish people will say to Yitzchak,¹²⁶ “You¹²⁷ (specifically) are our father.”¹²⁸

As for Beit Rabbeinu, the number of the House of Rabbeinu is “seven hundred and seventy.”¹²⁹ This number, “770,”¹³⁰ has become the name by which all Jews refer to Beit Rabbeinu. “770” has the numerical value of the word *paratzta*, burst forth, as in the verse, “You shall burst forth (*u'faratzta*) westward, eastward, northward and southward.”¹³¹ This alludes to the fact that light emanates from this house toward the four directions of the world, and in a manner that breaks through limitations, elevating all four directions of the world to the level of Eretz Yisrael (as in the teaching, “In the future, the land of Israel will spread out over all the lands”). This is accomplished especially through the transfer of all the world's synagogues and study halls to Eretz

¹²⁰ As is known, the [Hebrew] name of a given entity reflects its essence and inner content. (*Tanya, Shaar Hayichud Veha'eminah*, end ch. 1. See also at length in *T'Shuvos U'Beurim* (ed. Kehot, 5734), sect. 1) and cross-references.

¹²¹ I.e., in the names of both the sanctuary (770), and Rabbeinu (“Yosef” and “Yitzchak”).

¹²² ‘*Asaf*’ has the same root as ‘*Yosef*’.

¹²³ Isaiah 11:11-12.

¹²⁴ Psalms 126:2. (The name ‘Yitzchak’ comes from the word ‘*s'chok*.’)

¹²⁵ As opposed to the era of exile, for “one is forbidden to fill his mouth with laughter in the present world.” (*Berachot 31a*.) (The era of Moshiach is sometimes referred to as “the world to come”; the pre Messianic era as “the present world.”)

¹²⁶ Isaac, the Patriarch.

¹²⁷ To a greater extent than Abraham or Jacob.

¹²⁸ Isaiah 63:16; *Shabbat* 89b.

¹²⁹ Note that even from mundane matters of this nature (like the number on the car of a train, or,

בֵּית רַבְּיָנוּ שָׁבָבָל

THE HOLY TEMPLE IN TRANSIT

I THE ABODES

"I have been for them a Small Temple in the lands where they arrived."¹ This verse teaches that even in the Diaspora — in the place and time of exile — there exists a "small Temple" that is a microcosm and model of "the Great Temple [Beit Hamikdash] of Jerusalem."² Targum³ Yonatan⁴ describes this as "second to the Beit Hamikdash."

Commenting on this verse, the Talmud⁵ says:

Rabbi Yitzchak said, "This [refers to] the synagogues and study halls in Bavel";⁶ Rabbi Elazar said, "This refers to Beit⁷ Rabbeinu⁸ in Bavel."

It stands to reason that Rabbi Yitzchak and Rabbi Elazar are not disagreeing. Rabbi Elazar, while referring to the ultimate Small Temple, agrees that all the synagogues and study halls of Bavel are Small Temples. Rabbi Yitzchak, on the other hand, while referring to all the synagogues in general, nevertheless agrees that the sanctuary of Rabbeinu is the ultimate Small Temple.

Now the title "Rabbeinu" reflects the fact that the one called by this title teaches Torah to disciples. "Beit Rabbeinu", then, is a study hall, and consequently also a synagogue because, ideally, Torah study and prayer services should be conducted in the same place.^{9 10}

קיטורס ליטרלע שביבל

וענין זה נעשה על ידי "בית רבינו" שבחצי כדור התחתון, שמןנו אוריה יוצאה לכל העולם, לעשות מהעולם כולו (עד לפנה הכי נדחת בקצוי תבל) ארץ ישראל, שבו ענן ד"עתידה הארץ ישראלי, שתחפשט בכל הארץ, ו"עתידה ירושלים שתחפשט בכל הארץ ישראלי", שבה יוקבעו כל בתיה כניסה ובתי מדשאות שבכל העולם כולו מוחבר לבית המקדש, בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו, נשיא הדור, שהוא המשיח (גואלן של ישראל) שבדור (בג"ל סעיף ה), ועוד גם זה עיקר, שהוא הנשיא דתורת החסידות¹¹, אשר, על ידי הפעטה חוצה ("יפוצו מעינותיך חוצה", עד לחוצה שאין חוצה ממנו, בכל קצוי תבל) פועלים באת מלכא משיחא.¹²

על פי זה מובן גודל העילוי ד"בית רבינו" — "מקדש מעט" העיקרי בಗלות האחרון, "נסע מקדש ושב שם", וכן "הרי הוא מקום המקדש גופיה דלעתיד", ולא עוד אלא שבו יתגלה מקדש העתיד ומשם ישוב לירושלים (בג"ל סעיף ד).

¹ Ezekiel 11:16.

² Metzudat Tzion.

³ And Rashi.

⁴ Yonatan the Translator. Targum Yonatan is the Aramaic translation of the Bible attributed to Yonatan ben Uziel, a disciple of the famed Talmudic sage, Hillel the Elder.

⁵ Megillah 29a. Further in the discussion, the Talmud applies to the synagogues and study halls the verse, "O G-d, You have been an abode for us in all generations." This verse

says, in effect, that even when there is no Beit Hamikdash we still have a divine abode, in the form of the synagogues and so on. (*Chiddushei Agaddot Maharsha*) See also below, section 8.

⁶ Babylon, the center of Jewish life throughout the Talmudic era.

⁷ House (of).

⁸ Our teacher. "House of our teacher" refers to the sanctuary of Rav, the great Talmudic Sage. (See Rashi ad loc.)

⁹ As the Talmud later says, "We would study in

(78) לחייר, שמורה החסידות היא בחיי היחידה שומרה (ראה קנסוס עניה של תורת החסידות), היחידה שביראל, שמתו של משיח צדקו (כnil הערת).
 (35) אגה"ק (79) דהבע"ט – כשי"ט בתחולתו.

This elevation is accomplished through Beit Rabbeinu,¹¹⁵ from which light issues forth to the entire world in order to transform it (including its farthest reaches) into Eretz Yisrael.

This [elevation of the entire world] is what the Sages referred to when they said, “In the future, Eretz Yisrael will spread out over all the lands.” As for the teaching, “In the future, Jerusalem will spread out over the entire Eretz Yisrael”—this means that all the synagogues and study halls around the world will become affixed to the Beit Hamikdash at the time of the true and complete Redemption, which will be brought about by Moshiach, the Nasi Hador.¹¹⁶ Furthermore—and this too is essential—he is the Nasi of chassidism,¹¹⁷ and it is the dissemination of chassidism outward¹¹⁸ that brings Moshiach.¹¹⁹

Now we can appreciate the unique greatness of Beit Rabbeinu: As the main Small Temple of the final exile, Beit Rabbeinu is the *very place* of the future Beit Hamikdash, and moreover, the place where the future Beit Hamikdash will first be revealed, and the place from which it will return to Jerusalem.

Summary: In this final stage of the final exile, the majority of the Jewish people and their main infrastructure are in the United States of America.

Since the Shechina accompanies the Jewish people and the Nasi Hador wherever they go, it follows that the Shechina, too, is in America. Where in America? In Beit Rabbeinu. As for the Shechina’s (partial) presence in other synagogues and study halls—this derives from its presence in Beit Rabbeinu.

The reason that the Jewish people—and hence the Shechina—now reside in America: In America (which is located in the Lower Hemisphere), the Giving of the Torah did not have an overt impact; thus, by elevating America (through disseminating chassidism within and from America), we elevate the entire world. By way of analogy: When elevating a structure, the lowest part of the structure must be elevated in order for the entire structure to be raised.

¹¹⁵ Located in the Lower Hemisphere.

¹¹⁶ As mentioned earlier (sect. 5), the Nasi Hador is the Moshiach (the Redeemer) of the generation.

¹¹⁷ Note that the teachings of chassidism represent the Yechida (unique, innermost level) of Torah (see *Kuntres Inyana Shel Torat Hachassidut*), which is connected with the

comprehensive Yechida of the Jewish people

—i.e., the soul of Moshiach.

¹¹⁸ As in, “Your wellsprings shall spread outward”—i.e., to the furthest possible reaches, to all ends of the earth.

¹¹⁹ Letter of the Baal Shem Tov, beg. *Kesser Shem Tov*.

על הפסוק: “וְאַהֲרֹן לְהָמִים לְמִקְדֵּשׁ מַעַט בָּאָרֶץ אֲשֶׁר בָּאוּ שָׁם” — שגם בחוץ לאָרֶץ (“בָּאָרֶץ אֲשֶׁר בָּאוּ שָׁם”), במקומם ובזמן הגלות, ישבנו “מִקְדֵּשׁ מַעַט”, מעין וודגמת “המִקְדֵּשׁ הַגָּדוֹל אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם”, “תְּנִינִין (שנוי) לְבֵית מִקְדֵּשׁ אַ” — איתא בגמרא³ “אָמַר רַבִּי יִצְחָק אֶלָּו בְּתִי כְּנָסִיוֹת וּבְתִי מִדְרָשׁוֹת שְׁבָבֶל, וּרְבִי אֶלְעָזָר אָמַר זֶה בֵּית רַבִּינוּ שְׁבָבֶל”.

ויש לומר, שנבי יצחק ורבבי אלעזר לא פלייגי, היינו, שגם לדעת רבבי אלעזר נקראים כל בתיהם כנסיות וכתמי מדרשאות שְׁבָבֶל “מִקְדֵּשׁ מַעַט”, וגם לדעת רבבי יצחק עיקר ושלימות הענין ד’מִקְדֵּשׁ מַעַט” הוא ב’בית רַבִּינוּ:

התואר “רַבִּינוּ” — הוא על שם שמלמד תורה לתלמידים, ובית רַבִּינוּ (הבית שבו מלמד רַבִּינוּ תורה לתלמידיו) — הוא בית מדרש, ובמילא הרי הוא גם בית כנסת (הבית שבו מתכנסים הרבה והתלמידים ל תפלה), כיון שהלימוד והתפלה צוריך להיות בבביה אחד, כהמישך הסוגיא “הוּא גַּרְיסָנָא בְּבֵית כְּנִישְׁתָּא”.

(7) בଘנותה הביה: “לא היה ר' מהרשי מגילה שם. חדאי מהרש"א לברכות ומגילה שם. ואכ"ם.

the synagogue.” Cf. *Berachot* 8a: “We would pray in no place but where we studied.” (See also commentary of the Riaf (found in *Ein Yaakov* on) *Megillah* 29a; *Chiddushei Aggadot*

Maharsha on *Berachot* 8a and *Megillah* ibid.)
¹⁰ Bach's version: “We would study in no place but the synagogue where we prayed.”

- (1) יחזקאל יא, ט.
- (2) מצויד עה"פ.
- (3) תרגום יונתן ופרש"י עה"פ.
- (4) מגילה קט, א. — ובחמש חסוניא דריש על בתים נסיות הפסוק “הי מעון אתה היה לנו דורו”, דהיינו גם בשאין בית המקדש קיים היה מעון לנו בתים נסיות כ"ז. (חדרא"ג מהרש"א). וראה לקמן ט"ה.
- (5) ר' רב (פרשי"ז).
- (6) ועדיז בברכות ח, א: “לא היה מצלינה אלא היכא גוריינא ר' ר' גוריינא.” וראה פי הררי"פ מגילה שם. חדאי מהרש"א לברכות ומגילה שם. ואכ"ם.

Beit Rabbeinu possesses a distinct advantage over other synagogues and study halls, as we learn from the following Talmudic exposition¹¹:

What is the meaning of the verse, “G-d loves the gates of **Tzion**¹² more than all the dwellings of Jacob”?¹³ This means that G-d loves the gates¹⁴ that are *metzuyan*¹⁵ in Halacha¹⁶ more than [He loves] the synagogues and study halls. ...Since the day the Beit Hamikdash was destroyed, G-d has nothing in His world except the four cubits¹⁷ of Halacha.

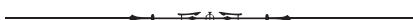
Maharsha¹⁸ explains:

Incorporated in the Beit Hamikdash was the Chamber of Hewn Stone, from which the Sanhedrin’s¹⁹ Torah rulings issued forth. The Shechina [Divine Presence] certainly resided [there] with them. Now that the Beit Hamikdash has been destroyed, these four cubits of Halacha [Torah law], [where the Shechina resides], are represented by the fixed place from which [Torah] instruction issues forth to the people of the city.²⁰

This, then, is the significance of Beit Rabbeinu²¹: It is the primary place from which Torah instruction issues forth to the Jewish people.

This special quality of Beit Rabbeinu, in which it surpasses other synagogues and study halls, makes it the main Small Temple that G-d has given the Jewish people in exile as a substitute for the Great Temple of Jerusalem.

Summary: (a) In exile, the Shechina resides to some extent in all the synagogues and study halls. (b) Its primary abode in exile is Beit Rabbeinu.

¹¹ Berachot 8a.

¹² Zion.

¹³ Psalms 87:2.

¹⁴ I.e., the places.

¹⁵ Outstanding; *metzuyan* is a play on the word *Tzion*.

¹⁶ Torah law.

¹⁷ I.e., the places where Torah law is studied. (In certain contexts, the Torah does not regard an area smaller than 4 cubits by 4 cubits as a place.)

¹⁸ Chiddushei Agaddot Maharsha, Megillah 29a.

¹⁹ The Jewish Supreme Court.

²⁰ This explains why prayers should be conducted in these places. See Berachot 8a: “Once we learned...that from the day the Beit Hamikdash was destroyed G-d has no place in His world except the four cubits [where] Torah law [is studied], we would pray in no place but where we studied.”

²¹ Beit Rabbeinu is like the Sanhedrin. It represents, “The judge who will be in your days” (Deuteronomy 17:9); “The court of [law of] your generation.” (Maimonides, *Laws of Mamrim*, beg. ch. 2)

וועל דרך זה בנווגע להגלוות דכללות הבני ישראל – שבודרנו זה נמצאים רוב מניין ורוב בניין דבנוי ישראל בגולות אמריקא, ויש לומר, שהו אחד הטעמים לכך שגם נשיא הדור (ש”הנשיה הוא הכל”) חי ונמצא עשר שנים בגלוות אמריקא, ומשם עסוק בהפצת התורה והיהדות והפצת המיעינות הוצאה בכל שאר הארץות אשר באו שם בני ישראל, על ידי תלמידיו ושלוחיו בכל צוותם תבל.

וכיוון ש”בכל מקום שגלו ישראל שכינה עמיהן”, הרי, בגלוות זה האחרון שרוב מניין ורוב בניין ישראל ביחס עם נשיא הדור נמצאו בגלוות אמריקא, גלויה גם השכינה – לגלוות אמריקא; ובגלוות אמריקא עצמה (ביבבל) היכא – בה “מקדש מעט” ד”בית רבינו”, שהוא בודגמת “בי כנישטאך רוזצאל ובו כנישטאך דשר ויתיב בענרכעא”, “שנטע מקדש זישב שם” (במקום המקדש שבירושלים)²², וממנו נמשכת השראת השכינה בכל בתיה בנסיות ובתי מדရשות שבכל העולם.

ויש לומר ההסבירה בזו – לפי שבודר זה, דור האחרון של הגלוות ודור הראשון של הגואלה, מסייעים ומשילים “מעשיינו ועבודתינו כל זמן משך הגלוות”²³ לעשوت מארץ העמים ארץ ישראל גם במקום היוטר תחתון הארץ העמים, כדי בדרך תחתון (שבו לא היה מפן תורה²⁴), אשר, על ידי העלאת המקומות היוטר תחתון מעליים גם את כל שאר המקומות הארץ העמים²⁵,

(74) ראה “התמימים וחיביעו”: מימי שחרב בית המקדש וקדשי קדשים עד אשר יرحم השויה ושלח לנו וואל צדק... ויבנה לנו את ירושלים ובית המקדש עם קדשי קדשים הנה ליבוואויש והוא ירושלים שלנו והבטי כנסת אשר כיק אדומי מפהל בו הוא בית המקדש שלו כי”. (75) תניא רפלאי.

(76) ראה אגרות- קודש אדומייר מורהיינץ חייב עי צב ואילך. וש”ג.

(77) “כמו בהגבהת כתול בית שצרכיהם להתחילה להגבי הקורה תחתונו דוקא ואו ממילא יוגבהו העליונים הימנו, משאיכ אם מי מתחילה מאמצע הכותל לא هي מבני התחרתונים” (תו”א בראשית ד’ רע”א).

Similarly, regarding the Jewish people as a whole, the United States is the place of exile of the majority of Jews and of their main infrastructure. Indeed, this is one of the reasons why the Nasi Hador, (who “is everything”) lived in America for ten years. From there he disseminated Torah and Judaism through his disciples and emissaries around the world and spread the wellsprings of chassidism outward to all the lands in which the Jewish people had settled.

Since the Shechina accompanies the Jewish people wherever they are exiled, and in this final exile the majority of Jews and their main infrastructure, along with the Nasi Hador, are located in the American exile, the Shechina is also located in the American exile. “Where in the American exile,” to paraphrase the Talmud,¹⁰⁹ “does the Shechina reside?” It resides in the small sanctuary that is Beit Rabbeinu. Beit Rabbeinu parallels “the synagogues of Hutzel and Shaf-Veyasiv of Nehardoa” (where the Beit Hamikdash traveled from Jerusalem¹¹⁰), and it is from Beit Rabbeinu that the Shechina issues forth to all the synagogues and study halls around the world.

The reason the Jewish people and [consequently] the Shechina reside specifically in America is as follows: As the last generation of exile and the first generation of Redemption, this generation is the culmination of the Jewish people’s actions and service throughout the duration of exile,¹¹¹ — that is, our mission of transforming the gentile lands, including the lowliest of them, the Lower Hemisphere,¹¹² into Eretz Yisrael.¹¹³ By elevating this lowest of places, we automatically elevate all the other places in the gentile lands.¹¹⁴

¹⁰⁹ Berachot.

¹¹⁰ See *Hatamim* issue 2, p. 126: “From the day our Beit Hamikdash was destroyed until G-d will have mercy and send us the righteous Redeemer...and build for us the Beit Hamikdash and the Holy of Holies, Lubavitch is our Jerusalem, and the synagogue in which the Rebbe prays is our Beit Hamikdash.”

¹¹¹ *Tanya*, beg. ch. 37.

¹¹² The terms “Upper Hemisphere” and “Lower

Hemisphere” are often used in chassidic thought to distinguish between the half of the globe in which the Torah was given,* and the half in which it was not given.**

¹¹³ See footnotes 91 and 93.

¹¹⁴ By way of analogy: When elevating a wall, the lowest beam must be elevated in order for the entire wall to be raised. (*Torah Ohr, Bereishit* 4, beg. column 1.)

ומעליה יתירה ב(בית הכנסת ובית המקדש שב) “בית רביינו” לגביו שאך בתהו כנסיות וכתבי מדרשות — כרך'ת חנוך¹² “מאי דכתיב אוחב ה’ שערץ ציון מכל משכנות יעקב, אוחב ה’ שערם המצוינים בהלכה יותר מפתி כנסיות וכתבי מדרשות .. מיום שחרב בית המקדש אין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה”, “בדזון שבית המקדש קיים היה שם לשפט הגוזית שם שם יוצאת הלכה פסוקה על פי סנהדרין ועמיהם וראי השכינה שרויה, וככלשוו שחרב בית המקדש אוטן ד’ אמות של הלכה .. מקום קבוע שםנו יוצאת הוראה לאנשי העיר¹⁰ (ולכן גם התחפה היא במקומות זה דוקא¹¹) — שזהו עניינו של “בית רביינו”.¹²

ומצד העילוי המוחדר (בית הכנסת ובית המקדש שב) “בית רביינו” לגביו שאך בתהו כנסיות וכתבי מדרשות שבבבל, הרי הוא מקדש מעט העיקרי שנחתן הקדוש ברוך הוא לישראל בזמן הגלות תמורה המקדש הגדול שבירושלים.

8) ברכות שם.

9) תהילים פז, ב.

10) חז"ג מהרש"א

שם.

11) כיון דשמענא להא .. מיום שחרב

בבית המקדש אין לו

לחקב”ה בעולמו

אל ארבע אמות של

הלכה בלבד, לא הוה

מעליאן אלא היכא

וגוריסנא” (ברכות

שם).

12) עד ובדוגמת

הסנהדרין –

השופט אשר

יהי בימים חום”

(שופטים ז, ט),

“בית דין שבדורך”

(רמב"ם הל' ממראים

2 THE PRIMARY ABODE

Proof that there are different levels of Small Temple may be brought from the beginning of the segment of Talmud under discussion. Concerning the Shechina's place of residence among the Jewish people during exile, the Talmud states:

Wherever they were exiled, the Shechina resided with them. When they were exiled to Egypt, the Shechina resided with them...when they were exiled to Babylon, the Shechina resided with them.... Where in Babylon [does the Shechina reside]? Abaye says, "In the synagogue of Hutzel,²² and in the Shaf-Veyasiv²³ synagogue of Nehardoa.^{24 25} This does not mean in both synagogues at once, but rather, sometimes in one, sometimes in the other."²⁶

The phrase "the Shechina resides with them" indicates that the Shechina is manifest in special places,²⁷ such as the Mishkan [Tabernacle] and Beit Hamikdash.²⁸ In exile, the special places in which the Shechina resides are the synagogues and study halls, as Rabbi Yitzchak states in the passage quoted earlier. These synagogues and study halls are the "Small Temples."²⁹

The subsequent teaching, then, that the Shechina resides "in the synagogues of Hutzel and Shaf-Veyasiv," which were unique even among the

²² The synagogue of Hutzel was in close proximity to the study hall of Ezra the Scribe, below Nehardoa. (*Aruch*, entry 'Shaf'.) See footnote 57.

²³ "Shaf-Veyasiv was the name of a place built by Yechoniah (King of Judah; also called Yehoyachin) and his following using stones and earth that they brought into exile with them in fulfillment of the verse, 'For your servants have

cherished her stones, and favored her dust.'" (*Rashi*; see also *Ein Yaakov*.) Cf. *Rashi* on *Rosh Hashana* 24b: "It is a place; some say [it was called Shaf-Veyasiv because] it was destroyed and then rebuilt. The Shechina was always present there. It was built by Yechoniah and his exiles, who brought with them of the stones of Jerusalem. Regarding them it is written, 'For

your servants have cherished her stones'. Cf. *Aruch*, ibid: "They founded it with stones and earth, that they brought with them from the Beit Hamikdash... and they called it Shaf-Veyasiv, meaning, the Beit Hamikdash 'traveled [from Jerusalem] and settled' there."

²⁴ Nehardoa was a prominent city in Bavel, and a great center of Torah.

²⁵ The version found in *Aruch* — entry 'Shaf' — reads, "Rav said, 'In the synagogue of Hutzel'; Shmuel said, 'In the synagogue of Shaf-Veyasiv.'"

²⁶ For the Kabbalistic interpretation of this passage see *Likkutei Levi Yitzchak on Zohar* III, p. 262.

²⁷ While the Shechina is everywhere, in most places it remains concealed. In these special places, however,

על פי זה יש לבראך כל הנ"ל בוגר ל"ב בית רביינו שבבל"ב
בדורנו זה — ביתו (בית הכנסת ובית המדרש) של כבוד קדשת
מוריה וחמי אדמור' נשייא דורנו:

ובהקדמים פתגם כבוד קדשת מורי וחמי אדמור'³³
ש"עشر גליות גלויה לוייבאויטש"⁶⁴, מלוייבאויטש [שבה
היה גילוי פגימות התורה כפי שנטבתה באופן של הכהנה
והשגה ("ויתפרנסון"⁶⁵) על ידי תורה חסידות חב"ד במשך
כמה דורות]⁶⁶ לרסתוב, מרטסוב לפטרבורג⁶⁷, ומפטיבורג
גלויה מחוץ למולדינה ההייא, ללבוביא⁶⁸ ואחר כך לפולין⁶⁹, ועוד
לגלות אמריקא⁷⁰, ובאמריקא גופה בכמה מקומות, עד להמקום
הקבוע ד' בית רביינו⁷¹, בית הכנסת ובית המדרש שלו, נמרכו⁷²
של לוייבאויטש במשך עשר שנים (תקופה שלימה) האחרונות
("הכל הולך אחר החותום"⁷³) דכבוד קדשת מורי וחמי⁷⁴
אדמור' נשייא דורנו בתיים חיותו בעלה מא דין, וגם לאחרי
הסתלקותו קדושה לא זהה ממקומה⁷⁵, ואדרבה, באופן ד' מעליין
בקודש", "מוסיף והולך"⁷⁶, עד ביאת גואל צדק.

(63) ראה סי' השיחות
תשמ"ט ח'ב ע' 549.

ש"ג.

(64) ע"ד שמצוין
בסנהדרין —

שלעשרה מקומות

גלו" (רמב"ם)
שבהערה 13.)

(65) תקיעז ת"ו
בסטופ. וראה לקישוש
ח"ד ע' 136 הערה
וש"ען.

35.

(66) מהי אלול
תקיעג (שאז קבוע
אדהאמץ דירתו
בליבוואיטש) עד

36.

ישרשותו תרע"ו
(שאז העתיק
אדמור' מהירוש"ב
מושבו לרסתוב)

37.

— ק"ג שנים
וישלשת החיס

ורישי פרקים מtoldot בית רביינו" בהקדמת ה"ימים יומם". (67) משנת תרפ"ד עד לאחרי המאסר והונאה בשנת

פראז'ה.

פראז'ה, שאז העתיק מושבו מפטרבורג — מושבה מאלאאוקא — סמוכה למאסקואה (שם). (68) באסרו חוג הסוכות

תרפ"ח נסע מרוסניה והתיישב ברייגא, לטביה.

(69) בשנת תרכ"ד העתיק מושבו לורושא, פולין, ובשנת תרכ"ו העתיק
מושבו לאטוואצק עד אלול תצ"ט, עד שהיעד לריאנה בה' בטבת הש"ה ראה מבוא לאורות קושש אדמור' מוחורייש
קח'ה).

70) בט' אדר שני הש"ה.

(71) ברכות יב, א. (72) ראה ע"ח ש"ד פ"ג. של"ד פ"ג. של"ה פ"א. אגה"ק
באיור לסי ז"ך. (73) שבת כא, ב.

74).

(*) כפי שוקרת זאת לעינגראד. — ובימים אלו ש שקו"ט להחזיר שמה לפטרבורג (זה שיחות ש"פ קורה, ג' תמוז (ס"ה ש"ט נשייא ח'ב ע')

.(658

34, ch. 3; *Shaloh* ch. 1; *Igeret Hakodesh*, ¹⁰⁸ *Shabbat* 21b.
Explanation to ch. 27.

6 ELEVATION

To apply all this to the Beit Rabbeinu of the present generation — that is, to the sanctuary of my holy father-in-law, the Rebbe, the Nasi Hador: My holy father-in-law, the Rebbe, the Nasi Hador, has a saying,⁹⁶ “Lubavitch⁹⁷ experienced ten exiles.”⁹⁸

From the city of Lubavitch,⁹⁹ the movement relocated to Rostov, and then to Petersburg.¹⁰⁰ Lubavitch was then forced out of that country¹⁰¹ and moved to Latvia,¹⁰² and from Latvia to Poland,¹⁰³ and from Poland to the United States.¹⁰⁴ In the United States, Lubavitch went to a number of places, finally arriving at the fixed location of Beit Rabbeinu, the center of Lubavitch for the last ten years¹⁰⁵ of my holy father-in-law, the Rebbe’s, earthly existence. (This place remained Beit Rabbeinu even after the Rebbe’s *histalkut*,¹⁰⁶ for holiness never leaves a place where it has dwelt.¹⁰⁷ On the contrary, it continuously rises to new heights,¹⁰⁸ until the coming of the righteous Redeemer).

⁹⁶ See *Sefer Hasichot* 5749, vol. 2, p. 549, and cross-references.

Malachavka settlement near Moscow.

¹⁰¹ The Soviet Union.

¹⁰² The day after *Sukkot*, 5688, [the Previous Rebbe] left Russia and settled in Riga, Latvia.

¹⁰³ In 5694, [the Previous Rebbe] moved to Warsaw, Poland, and in 5696, he moved to Otvotzk, until Elul 5699; he then moved to Riga, where he arrived on the 5 Teves, 5700. (See forward to *Igrot Kodesh Admur HaRayatz*, vol. 5).

¹⁰⁴ On 9 Adar II, 5700.

¹⁰⁵ “Everything goes according to the conclusion.” (*Berachot* 12a.)

¹⁰⁶ The Hebrew term for the passing of a tzadik. *Histalkut* means elevation. When a tzadik undergoes *histalkut*, his soul leaves neither the physical realm nor his physical body, but continues to exist within them in more elevated state.

¹⁰⁷ See *Eitz Chayim* portal 4, ch. 3, and portal

*Tikkunei Zohar, end *Tikkun Vav*. See also *Likkutei Sichot*, vol. 24, p. 136, fn. 35, and cross-references.

**Which was called “Leningrad” at the time. There are deliberations taking place these days [i.e., 5751] about whether to change the name back to Petersburg. (See Public Address of Shabbat Korach, Tammuz 3 (*Sefer Hasichot* 5751, vol. 2, p. 658.).)

עיקר מקדש מעט

ויש להביא ראייה לחילוקי הדרגות ב”מקדש מעט” — ממה שכתוב בהתחלה הסוגיא (על דבר השרתת השכינה בישראל בזמן הגלות) ”בכל מקום שגלו שכינה עמךן, גלו למקומות שכינה עמךן . . . גלו לבבleshכינה עמךן . . . בבבלי היכא אמר אביי בכבי כנישתא דהוואצְל¹³ ובכבי כנישתא דשְׁךָ ויתיב¹⁴ בנחרדעא¹⁵, ולא תימא הכא והכא, אלא זמנין הכא זמנין הכא”¹⁶:

החדש ב”שכינה עמךן” (גם בגלות) הוא — ”גilioי השכינה . . . במקומות מיזוחדות כמו במשכן ומקדש¹⁷, ומוקום זה הוא בכתה קנסיות ובכתה מדשות, שנקראים ”מקדש מעט”, כהמישך הטעניה.

ועל פי זה לומר, שבהמישך דבררי הגמרא ”בבבלי היכא . . . בכבי כנישתא דהוואצְל ובכבי כנישתא דשְׁךָ ויתיב בנחרדעא” (בתי-כנסת מיזוחדים בבבלי), מוזכר אוזות גilioי שכינה באופן

ר’ רה כד, ב: ”מקום הוא, ויש פוטרין שחרב וחור ונבנה, ותמיד הייתה שכינה מצוי שם, וכיini וגולתו בנאוו שנשווא עםם מאבני ירושלים, ועליהם נאמר כי רצוי לבדוק את אבניו”. ובערך שם: ”סודוה מאבניים ועפר דאתיאו בחדיירנו מבית המקדש . . . וקרואה שְׁךָ ויתיב, כלומר, שנשע מקדש וישב שם”. ¹⁵ ובערך שם: ”ירב אמר בכניתה דהוואצְל שמאלא אמר בכניתה דשְׁךָ ויתיב בנחרדעא”. ¹⁶ (הбиיר ע”ד הקבלה — ראה לקוטו לויינץ לוזיג ע”ר רבב. ¹⁷ דהינו מקום מיוחד לגilioי שכינה”. ¹⁸ (ונקראים גם ”משכנות” — ”אהוב ה’ גוי משכנות יעקב”, ”דריש משכנות בית קנסיות ובתי מדשות שם במקום משכן השכינה שרוי בהם בгалות) (ברכות שם ובחדא מג מהירושאי).

it is revealed.

²⁸ *Chiddushei Agaddot Mabarsha*. He adds that in *Ein Yaakov*’s version of the text it also says, “When they were exiled to Eilam the Shechina resided with them, as it says, ‘I will place My throne in Eilam’” — i.e., the Shechina [“My throne”] is revealed in a special place.

²⁹ They are also called “dwellings,” as in the teaching, “G-d loves the gates...the dwellings of Jacob.” “Mishkanos [dwellings] is expounded to mean the synagogues and study halls, which take the place of the Mishkan, for the Shechina resides within them during exile.” (*Berachot* and *Chiddushei Agaddot Mabarsha*.)

ר”ב).
¹³ כניסה לדוחול
 קרובה לבין חמדרש
 של ערוץ הספר
 למזהה מנהרדעא
 עוריך ערך ש”.
 וראה لكمן הערה

.37
¹⁴ שם מקום
 (בנייה כני)
 וסייעתו מאבנים
 ועפר שהביאו מעון
 בגלות לקיום מה
 שאמר כי רצוי
 לבדוק את אבני
 ואת עפרה יהוננו
 פרשיי (ובעין
 יעקב).

synagogues of Bavel, implies that in these two synagogues the manifestation of the Shechina was superior to what it was in other synagogues and study halls.³⁰ And the explanation that “this does not mean in both synagogues at once, but rather, sometimes in one, sometimes in the other,” indicates that even between these two superior sanctuaries there is but one special place that actually stands in the stead of the Beit Hamikdash³¹ and thus hosts the primary indwelling and manifestation of the Shechina.

The very name “Shaf-Veyasiv” alludes to the fact that there is one place that hosts the primary manifestation of the Shechina. “Shaf-Veyasiv” means³² “traveled and settled,”³³ indicating that the manifestation of the Shechina that had existed solely in the Beit Hamikdash later traveled to a special place in Bavel that serves as the substitute for the Beit Hamikdash.³⁴

From this we understand that in addition to the Small Temples embodied in all the “synagogues and study halls of Bavel,” there is one main Small Temple that stands in the stead of the Great Temple of Jerusalem. That Small Temple is “Beit Rabbeinu of Bavel,” the place where “the Temple traveled and settled.”

Summary: The beginning of the segment of Talmud under discussion contains three teachings:

- “The Divine Presence resides with them.”
- “In the synagogues of Hutzel and Shaf-Veyasiv.”
- “This does not mean in both synagogues at once, but rather, sometimes in one and sometimes in the other.”

From these three teachings, respectively, we learn:

- The Shechina resides with the Jewish people in exile (in the synagogues and study halls).
- In special synagogues and study halls (e.g., Hutzel and Shaf-Veyasiv), the manifestation of the Shechina is superior to what it is in other synagogues and study halls.
- At all times, there is one unique synagogue and study hall that surpasses all others in greatness; this place is the Shechina’s primary abode in exile.

>>See table on page 62

³⁰ In these two synagogues, the Shechina was evident. (See Rashi on *Ein Yaakov*.)

³¹ “The place that G-d will choose” (Deuteronomy 12:5 and other verses.)

³² Aruch, ibid. (Cited in *Chiddushei Agaddot*

Mabarsha.)

³³ I.e., the Temple traveled (from Jerusalem) and resettled (as the main Small Temple of exile).

³⁴ It is thus also the primary place of Torah revelation, “from which instruction issues forth

כפתגם הידוע⁵⁹ “עשה כאן (בחוץ לארצו) ארץ ישראל”, שענין זה נעשה לכל לראש על ידי בניו בתי כנסיות ובתי מדירות (“מקדש מעט”) בארצות אשר באו שם⁶⁰, ומهم נמשכת הקדושה בכל הארץ העמים, ועל יקי זה מתראים ומזרים ופועלים קיום היoud “עתידה הארץ ישראלי שחתפשט בכל הארץ”⁶¹, “שיהיה כל העולים כולם או בדרגת הארץ ישראל דעכשו, ואז יהיה הארץ ישראל בדרגת ירושלים דעכשו, וזהו שאמרו סיירושלים תחפשת על כל הארץ ישראל כולם”⁶², שבה

יקבעו בתי כנסיות ובתי מדירות שבכל מחויר למקדש.

ובין שעיר עניינו של “בית רבינו שבבבל” הוא קיבוץ ואסיפות כל הבית כנסיות ובתי מדירות שבבבל לקבעם בארץ ישראל, מחויר לבית המקדש – “הרי הוא לא רק המקדש מעט” העיקר בבל “שפט מקדש וישראל גם מקום המקדש גופיה דלעתיד”, שבו יתגלה המקדש דלעתיד, ומשם ישוב לירושלים.

60) כולל גם בתים פרטיים דבנוי, אשר, עיי' עבודות של ישראל בתורה תפלה וגמ"ח בבתי המפרטים, מעשים הם בתי תורה תפלה ומג"ח, ע"ז ובדומה מקדש מעט.”

61) ראה ספרי דברים בחלתו. פ"ר פ' שבת ור"ח. ליש"י ישעיה ורואה. תקаг. 62) לקיים מסע פט.ב. ואילך.

"Eretz Yisrael," as in the well-known instruction, "Transform *this* place into Eretz Yisrael."⁹¹ This transformation of the lands of the Diaspora into Eretz Yisrael is accomplished first and foremost through establishing synagogues and study halls⁹² in these lands, from which holiness issues forth to all the lands of the nations. This hastens and effects the realization of the promise, "In the future, Eretz Yisrael will spread out over all the lands,"⁹³ — which means that "at that time, the entire world will be on the level of present-day⁹⁴ Eretz Yisrael, which, in turn, will be on the level of present-day Jerusalem. This is what the Sages meant when they said that in the future Jerusalem will spread out over the entire Eretz Yisrael."⁹⁵ This will be fulfilled through all the synagogues and study halls of the Diaspora becoming appended to the Beit Hamikdash.

Now since the main function of Beit Rabbeinu of Bavel is to gather the synagogues and study halls of the Diaspora to become reestablished in Eretz Yisrael and appended to the Beit Hamikdash, it is not only the primary Small Temple of the Diaspora but also *the very place of the future* Beit Hamikdash — the place where the future Beit Hamikdash will be revealed, and the location from which it will return to Jerusalem.

Summary: There is another angle to the greatness of Beit Rabbeinu: Beit Rabbeinu is the sanctuary of the Nasi Hador. Since the extent of the Shechina's presence in a given place depends on the number of Jews present in that place, and the Nasi Hador includes within himself the entire Jewish people, it follows that Beit Rabbeinu hosts the presence of the totality of the Shechina, thereby modeling the Shechina's presence in the Beit Hamikdash. Hence, just as all the synagogues and study halls received the Shechina from the Beit Hamikdash, so do they now receive the Shechina from Beit Rabbeinu.

⁹¹ See *Igrot Kodesh Admur HaRayatz* vol. 1 p. 485. The reference is to the well-known story of a *chasid* who wanted the Tzemach Tzedek to permit him to move to Israel. Instead, the Tzemach Tzedek instructed him, "Turn *this* place into Israel" [—i.e., G-d put you here in order to transform this land of exile into a holy place].

⁹² Including Jewish homes, where Jews practice

Torah, prayer, and acts of kindness, thereby turning their homes into divine sanctuaries akin to Small Temples.
⁹³ See *Sifrei* beg. Deuteronomy; *Pesikta Rabbati: Shabbat* and *Rosh Chodesh*; *Yalkut Shimoni* on Isaiah, sect. 503.
⁹⁴ I.e., Pre-Messianic.

⁹⁵ *Likkutei Torah, Massei*, 89b ff.

נעלה יותר מגילוי השכינה שבשער בתים בנסיות ובתי מדראשות ("מקום שניבר שהוא שורה שם"¹⁹), ויתינה מה, שיחסנו מוקום מיוחד (אחד, יחיד ומוחך) שהוא תמורה המקדש שבירושלים ("המקום אשר יבחר ה'"²⁰) שבו עיקר השראה וגילוי השכינה, שכן, "לא תימה הכא והכא (בבci כנישתא דהוצל ובבci כנישתא דש' ויתיב בנhardua) אלא זמינו הכא וזמינו הכא", **במקום אחד דוקא.**

ונгин זה מודגש בשם של המקום, "בי כנישתא דש' ויתיב בנhardua" — *שהפירוש ד'ש' ויתיב* הוא "שנסע מקדש ויישב שם"²¹, הינו, שגילוי השכינה שהיota במקדש בירושלים (ולא במקומות אחרים), נסע ויישב **במקום מיוחד בבבל, תמורה המקדש בירושלים.**

ומזה מובן גם *בנוגע ל'מקדש מעת'* *שבחמשה הסוגיא* — **שנוסף על כללות הענין ד'מקדש מעת'** שבל' בתים בנסיות ובתי מדראשות שבבבל, יישנו ה"מקדש מעת" העיקרי תמורה **המקדש הגדול שבירושלים**, "בית רבינו שבבבל", "שנוסף מקדש ויישב שם".

- (19) פרשיי לעין
עקב שם.
- (20) פ' ראה יב, ה.
ועוד.
- (21) ערך שם (חובא
בחדריג מהרישי').
- (22) מקום העיקרי
דגולוי התורה,
מקום קבוע שמננו
יצאת הורה לאנשי
העיר, ע"ד ובדוגמת
לשכת הגויות
שבביהמ"ק. ואה
רמב"ן במלחמות
ספ"ד דכתיות:
יעיקר תורה מימי
ಗלות יכני והרש
והמסגר וכו'".

to all the people of the city," like the Chamber of Hewn Stone (where the Sanhedrin convened) in the Beit Hamikdash. See also Nachmanides, *Milchamot*, end ch. 4 of *Ketubot*: "The

essence of Torah during the days of [the Babylonian] exile was in Nehardoa, the [place of] exile of Yechoniah, and the artisans and the gatekeepers...."

3 ORDER OF PROGRESSION

A further, essential point: Even after the Jewish people are redeemed, and all “the synagogues and study halls will be established in Eretz Yisrael [the land of Israel],” as the Talmud goes on to say, this Small Temple — Beit Rabbeinu — will continue to be unique.³⁵

To explain: Only during the time of exile does the Shechina reside — by way of the Small Temples³⁶ — in the lands where the Jewish people were exiled. At the time of the Redemption, however, “the manifestation of the Shechina will return to Jerusalem;³⁷ it will not remain in those places where the Jewish people were exiled.”³⁸ In other words, since the Small Temples will relocate to Eretz Yisrael, to the Beit Hamikdash, the Shechina will no longer be present in the places where the Small Temples stood during the exile.³⁹

Indeed, this is why the Midrash says that the future Beit Hamikdash will be the size of today’s Jerusalem — because all the places where synagogues and study halls once stood will become attached to the Temple of Jerusalem.⁴⁰

This is alluded to in the verse, ‘I will bring them to My holy mountain, and I will gladden them in My house of prayer... for My house will be called a house of prayer for all the peoples.’⁴¹ Maharsha explains that ‘My house of prayer’ referring the future Beit Hamikdash, is also ‘called [a house of prayer] for all the nations’ while it is still in exile. That is, it exists in the form of the synagogues throughout all the lands of the nations, which, in the future, will become attached to the Beit Hamikdash.”⁴²

³⁵ In fact, its uniqueness will be magnified.

³⁶ In a manner that reflects its indwelling in the Beit Hamikdash.

³⁷ [That is, when they will be redeemed] “from the [current] Edomite exile. However, when they were redeemed from the Babylonian exile, there did remain in Babylon a manifestation of the Shechina, as evidenced by the fact that in the days of Abaye, who lived hundreds of years after the redemption from Babylon, the Shechina was still manifest in the synagogues [of Hutzel

and Shaf-Veyasiv],” (as stated above, beg. sect. 2). (*Chiddushei Agaddot Maharsha*.)

³⁸ *Chiddushei Agaddot Maharsha*.

³⁹ This is why “the synagogues and study halls of Bavel (exile) are made conditional” — i.e., “when they are destroyed...the condition takes effect...for those in Bavel...for when the Redeemer will come, speedily in our days, their holiness will be removed. (*Tosafot*, s.v. *Batei Knessiyot*, *Megillah* 28b.) [In order for a synagogue to be transferred to a different location

להגואה: “רבינו”, נשיא הדור, הוא גם המשיח (גואלן של ישראאל) שבדור⁴³, כמו משה רבינו (הנשיא הראשון), “גואל ראשון הוא גואל אחרון”⁴⁴, כדיוע⁴⁵ שבכל דור ישבנו “אחד הרואי מצדתו להיות גואל, ולכשיגיע תזמנן יגלה אליו השם יתברך וישלחו כו”, ומסתיר לומר שהוא נשיא הדור, במקורה בגמרא⁴⁶ בוגע לבני יהודה הנשיא: “אמ רב⁴⁷ אי מן חייא הוא בגון רבינו הקדוש”, הנשיא שבדור⁴⁸.

ומזה מובן שעיקר עניינו של “בית רבינו שבבבל”, הוא, הגואה מbabel, על ידי הנטינה-כח לכללות עבורתם של ישראל לעשות babel (חוץ לארצו) ארץ ישראל,

(53) להעיר, שכוכואיה יש ניצוץ משיח (ונפץ) יש מישיח ווועפיז לוחות חיל על הפסוק (בלק כד, ז) “זרך כוכב מיעקב”, שקיי על מלך המשיח (ירושלמי תענית פיד ה), וכי על כאוי אמישראל מעיש (ירושלמי טפ"ד) – שניים אמרת בפועל, כיון שבcocaoia מישראל יש ניצוץ משיח (ראה מאור ענים ט"פ פנחס)], בחיה היחידה, ניצוץ מבחי היחידה הכללית שהיא נשמה משיח (רמז' לח"ב מ, ב. ועוד. וכיוון שהנשיא הוא הכלל, כולל כל הניצוצות דמשיח שבcocaoia מישראל, בחיה היחידה הפרטית, נמצא, שננתנו היא בחיה היחידה הכללית, נשמו של משיח, ולכן הוא המשיח שבדור. (54) ראה לקו"ש חייא ע' 8 ואילך. ושיינ. (55) ראה שוית חתנס-ספר חויים (ח'י) בסופו (טפ"ח). והוא שדי חמוד פאת השדה מערכת האל"ף כל ע. ועוד. (56) סנהדרין צח, ב ובפרשטי. (57) רבינו שבבבל, שהוא כמו ובין הקדושים בארץ ישראל (כני"ל הערכה 40). – ועפיז'יל שבדרבי רב חיינו רבינו הקדוש פסק גם בוגע לעצמו” שחיינו רבינו שבבבל. (58) ראה שד"ח שם: “בדרכ הזה הי' משוער אצלם יזכו, ועפיז' כתבו גיב' תלמידי האר"י זיל שבמיוחה הי' האר"י ז"ל, ומסיים “וכיז הוא פשוט”. (59) ראה אגדות-קדושים אדמוני מהורי"ץ ח"א ע' תפה.

(*) ע"ד הפירוש בלשון המשנה (אבות ר'ג'ן וחביבו) (דין וחויבון) – ע"פ דברי המשנה (שם מס' 3) ט"ו פרעון מננו ואח"כ חביבו – ע"פ דברי המשנה (שם מס' 3) ט"ו פרעון מננו ודוועט וולא מדעתו, שלאחריו האמת שפוקס מעדת דינו של

⁴³ Moshiach.

⁴⁴ See Rashi (especially *Ein Yaakov's* version).

⁴⁵ See *Sdei Chemed*: “In this manner, they would evaluate, in every generation, who is [the Moshiach] of the generation]...Rabbeinu HaKadosh...in his generation they said and they knew that he was the designated one...so too, in every generation there must be one who is worthy of this, in case the [generation] is deserving [of Redemption]. Likewise, the disciples of the Arizal wrote that in his generation he was the one.” *Sdei Chemed* concludes, “All of this is obvious.”

Rabbeinu, the Nasi Hador, is also the Moshiach of the generation,⁸¹ like Moses (the first Nasi) of whom it is taught, “The first redeemer is the final redeemer.”⁸² This accords with the well-known teaching that in every generation “there is a righteous individual who is worthy of being the redeemer, and when the time comes, G-d will be revealed to him and will send him....”⁸³ It is logical to assume that this is the Nasi Hador. Indeed, regarding Rabbi Yehuda Hanasi⁸⁴ [known also as Rabbeinu Hakadosh⁸⁵] the Talmud explicitly states:⁸⁶ “Rav⁸⁷ said, ‘If he⁸⁸ is among the living, he is⁸⁹ Rabbeinu Hakadosh.’” In other words, “If Moshiach is from the ranks of the living, he is certainly Rabbeinu Hakadosh,” the Nasi Hador.⁹⁰

From this it is understood that the primary function of Beit Rabbeinu of Bavel concerns the *redemption from Bavel* (exile), by means of the power it grants the Jewish people to accomplish their mission of transforming “Bavel” into

⁸¹ Note that a spark of Moshiach exists within each and every Jew. [This resolves an apparent contradiction between two Talmudic teachings on the words, “A star issued from Jacob” (Numbers 24:17): According to one teaching this refers to Moshiach (Jerusalem Talmud, *Taanit* 4:5); according to another it refers to every Jew (Jerusalem Talmud, *Maaser Sheini*, end ch. 4). In light of the above there is no contradiction, for each and every Jew possesses a spark of Moshiach’s soul (see *Meor Einayim*, end *Pinchas*), since every Jew possesses a Yechida (the fifth and inner most level of the soul), and every individual Yechida is a spark of the comprehensive Yechida, which is the soul of Moshiach. (*Remaz* on *Zohar* II, 40b; et al.)] Since “the Nasi is everything” — i.e., he comprises all the individual sparks of Moshiach, his soul is in force the comprehensive Yechida;

hence, he is the Moshiach of the generation. Jew = Moshiach spark. Moshiach spark = Yechida. Nasi = all Yechidas (all Moshiach sparks) = Moshiach.

⁸² See *Likkutei Sichot* vol. 11, p. 8 ff, and cross-references.

⁸³ See *Responsa of Chatam Sofer*, vol. 6., sect. 98. See also *Sdei Chemed*, *P’at Hassadeh*, *Ma’rechet Ha’Alef*, *K’lal Ayin*, and other sources.

⁸⁴ Rabbi Judah the Prince/Leader, the Nasi in his generation.

⁸⁵ Our holy teacher.

⁸⁶ *Sanhedrin* 98b and Rashi ad loc.

⁸⁷ I.e., Rabbeinu of Bavel. Rav was the Babylonian counterpart of Eretz Yisrael’s Rabbi Yehuda Hanasi (see footnote 63). Thus, Rav’s ruling that Rabbeinu Hakadosh is Moshiach (see footnote 90) applies also to himself,* Rabbeinu of Bavel.

*The Mishna in *Avot* (*Ethics of the Fathers*), beginning of chapter 3, says: “Know...before Whom you will give judgment and accounting....” The order is somewhat perplexing, for first one gives an accounting and only afterward (judgment) given. Commentators have offered the following answer: In Mishna 16 of the same chapter it says: “He is punished knowingly and unknowingly.” One of the meanings behind this is that the judgment a person passes on another person determines the judgment the first person will receive for a similar fault. Thus, by “knowingly” passing judgment on one’s fellow, one “unknowingly” seals his own fate, for when he gives an accounting of his own deeds, the Heavenly Court subjects him to his own verdict. [In other words, first a person judges his fellow; later, Heaven makes an accounting of the first person’s deeds, and if he has the same fault as the first person, he receives the same verdict he passed on that person.] (See also footnote in *Likkutei Sichot* vol. 8, p. 652.)

סדר השתלשלות

ועוד ועיקר — שהמעלה המיוונית ב”מקדש מעת” ד”בית

ריבינו” נמשכת גם (וכיiter שאת וביתר עוז) ”כשהן עתידין להגאל”, שאו (כהמישך הנסוגיא) ”עתידין בתה נסיות ובתי מדירות ששבבבלי שייקבעו בארץ ישראאל”:

השראת השכינה בכל מקום שגלו יישראאל על ידי ה”מקדש

מעט” ש”בארכות אשר באו שם” (معنى ורגמת השראת

השכינה במקדש שבירושלים) אינה אלא בזמן הגלות, אבל

לאחריו ש”עתידין להגאל”²³, תחזר גilio השכינה לירושלים

ולא תשאר שם במקום שגלו יישראאל כבר²⁴, כיינו, שלא תהיה

השראת השכינה במקום בחוץ לאرض שעליו עמד ה”מקדש

מעט”²⁵, כיון שה”מקדש מעט” יתקר ממוקם זה ויקבע בארץ.

ישראל, במקדש הגדול שבירושלים.

ולכן ”אמרו במדרש לעתיד לבא יהיה בית המקדש גדול

בירושלים שבולמים זהה . . . לפי שבירושלים הבניה לעתיד

יהיה חובה לה למקדש ייחדיו כל מקום של בתה נסיות

שחיו בעולם זהה²⁴.

וכמרומז גם בפסוק²⁶ ”והבאותים אל הר קדשי ושמחותם

בבית הפלתי גו יקרא לכל העמים” — ש”בית הפלתי” שקיי

על בית המקדש דלעתיד, ”בעולם זהה בגנותו הוא יקרא לכל

העמים דהינו בתה נסיות שבכל ארץ העמים שייקבעו לעתיד

בארץ ישראל מוחבר לבית המקדש”.

at some future point (in this case to Jerusalem, when the Redemption takes place) it must be built with that express intent.]

⁴⁰ *Chiddushei Agaddot Maharsba*.

⁴¹ Isaiah 56:7.

⁴² *Chiddushei Agaddot Maharsba*.

(23) מגולות אדים, אבל שנאלו כבר מגולות נשרה. יליו שכיה שם. דהא בזמן אבי מהר שמי מהרש”א שם).

(24) חדאי מהרש”א שם.

(25) ולכו, ”בתה נסיות שבבבל על תנאי חן שעווין”, ”בשערם .. מהני התנאי .. לאוון שבבבל .. שחיי לעת בא .. גואל במחורה בימיינו תפקע קדשוון” (תודיה בתה נסיות – מגילה כת, ריש ע”ב).

(26) ישעי ז, ז

In light of this explanation, the Small Temples assume an even greater quality than previously explained: If all the places in exile where the synagogues⁴³ stood will become appended to the Beit Hamikdash, then “now already, in exile, the synagogue is the very place of the future Temple.”⁴⁴

It is reasonable to assume that a particular synagogue’s point of attachment to the future Beit Hamikdash will depend on its spiritual level during the exile: Those synagogues surpassing all others in greatness (such as the “synagogue of Hutzel and the synagogue of Shaf-Veyasiv of Nehardoa,” each of which was Beit Rabbeinu in Bavel at a certain time) will be closer to the Beit Hamikdash; they will actually touch it and be joined to it,⁴⁵ and they will be the medium through which all the other synagogues of the Diaspora will be attached to the Beit Hamikdash.

Hence, Beit Rabbeinu will continue to posses an advantage over the other synagogues and study halls.

Summary: Not only do the synagogues and study halls house the Shechina in exile — in the future, they will actually be part of the Beit Hamikdash. A synagogue and study hall’s point of attachment to the Beit Hamikdash will depend on its level of holiness in exile — i.e., on the extent to which the Shechina resided within it during the time of exile. As the primary abode of the Shechina in exile, Beit Rabbeinu will be closest to the Beit Hamikdash — actually touching it — and will serve as the medium through which the other synagogues and study halls will be part of the Beit Hamikdash.

⁴³ And study halls.

⁴⁴ Chiddushei Aggadot Maharsha.

⁴⁵ Like the Chamber of Hewn Stone (where the Sanhedrin convened) which was part of the

Beit Hamikdash [— for the Sanhedrin had to be located near the Altar]. (Jerusalem Talmud, Makkot, 2:5; Mechilta end Parshat Yisro, and other sources.)

שׁ אָכַל⁴⁶ בְּ עֵשֶׂר שָׁכִינָתָא שְׁרִיא⁴⁷ ». ⁴⁸

וזה גם אחד הטעמים שבתי בנסיות ובתי מדרשות שבבבל נקברים “מקדש מעט” — כי, בבית המקדש שבו היה מתאפסים כל בני ישראל, היה גליי כלות השכינה, שנקרה בנסת ישראל, מקור הכנסת ישראל שלמה, מה שאין כן בת בית בנסות ובתי מדרשות בארץ אשר באו שם בכל מדינה ומידנה עיר ועיר, שביהם מתאפסים עשרה מישראל, שורה ומתקלה עליהם רק חלק כביכול מהשכינה.

ועל פי זה יש לבאר העילוי ד’ “בית רבינו שבבבל” — שליהו מוקמו הקבוע (בית) של נשיא הדור, “הנשיא הוא הכל”, שכולל כל הדור, יש בו השראת (נגilioi) כלות השכינה ולא רק חלק בשורה (ומתגללה) על עשרה מישראל⁴⁹, מעין זוגמת השראת וגilioi השכינה בבית המקדש, “שנשע מקדש וישב שם”⁵⁰, וממנו נמשך השראת וגilioi השכינה בכל בת כנסיות ובתי מדרשות הארץ יוצאה לכל העולים⁵¹.

יש לומר, שביתו של נשיא הדור, שכולל כל הדור, הוא על דרכך ובוגמת “תלפיות”, “תכל שבל פיות פונים בו”, בדרכחת חוץ⁵² בנוגע לבית המקדש.

ועוד ועיקר — מעלה “בית רבינו שבבבל” בנוגע

⁴⁶ ראה ירושלמי ברכות פ”ד ח’יה. ועוד. ⁴⁷ ברכות ל, א.

⁴⁸ סנהדרין לט, א.

⁴⁹ וראה תניא

אגה ק סכ”ג:

“שמעוני מרובתי כי

אליו נמצא מלאך

אחד עומד במעמד

שערה מישראל בלבד

או שאינם מדברים

בדבורי תורה תפול

עליו אימתה ופחד

בלי גובל וככלית

משכניתא דရיא

עליהו עד שהי

תבטל מציאות

וגמוריה”.

⁵⁰ נוסך לכך שם

בפשות מותקבצים

ובאים ל’ “בית רבינו

שבבבל” ריבים

ישראל, שלא

בערך לבני שאר

בתיהם ו בתיהם

מדרשאות. – ולהעיר

מריה כד, ב: “כיוון

דנשא הוא שכחוי

רבינו שבבבל”.

⁵¹ ולחייב מריה

כד, ב: “בי כנישתא

דשף ויתיב בנהרדעא

. . . והוא עילאי ובר

רבינו שבבבל”.

⁵² See Jerusalem Talmud Berachot 4:5, and other sources.

faces the Beit Hamikdash.

⁵⁰ Berachot 30a.

⁷⁹ I.e., When praying anywhere in the world, a Jew

— and, as stated in the Talmud,⁷³ “In every house of ten [Jews], the Shechina resides.”⁷⁴

This is also one of the reasons that the synagogues and study halls of exile are called *Small Temples*: In the Beit Hamikdash, where *all* the Jewish people gathered, the Shechina — also referred to as Knesset Yisrael [the Congregation of Israel], the spiritual source of the Jewish people — was revealed in its entirety, whereas in the synagogues and study halls of the Diaspora,⁷⁵ where tens of Jews gather, but not the entire Jewish people, only part of the Shechina is manifest.

In light of the above, we can better appreciate the unique greatness of Beit Rabbeinu of Bavel: Since Beit Rabbeinu of Bavel is the fixed location (the House) of the Nasi Hador, who “is everything” (i.e., he incorporates within himself the entirety of the Jewish people), it follows that the entire Shechina, and not just part of the Shechina (as is revealed in every gathering of ten or more Jews⁷⁶), resides there. This reflects the manifestation of the Shechina in the Beit Hamikdash.⁷⁷ Just as light emanated to the entire world from the Beit Hamikdash,⁷⁸ so does the manifestation and revelation of the Shechina in all the synagogues and study halls of the Diaspora emanate from Beit Rabbeinu.

The House of the Nasi Hador — who incorporates all the people of the generation — is thus a form of *Talpiot* — an “elevation towards which all mouths turn,”⁷⁹ as the Sages expounded in connection with the Beit Hamikdash.⁸⁰

Moreover — and this is an essential point — Beit Rabbeinu of Bavel possesses a distinct superiority insofar as the Redemption is concerned, for

וְעַל פִּי זֶה נִיחּוֹסֵף עוֹד יוֹתֵר בָּגָנוּלְהָמָעָלָה דְּמִקְדָּשׁ מַעֲטָה” — דְּכִיּוֹן שֶׁ”בִּירֹשְׁלָם הַבְּנִיה לְעֵתִיד יִהְיֶה חֹזֶבֶן לְהָלְמָדָן יְחֻדָּיו כֹּל מִקְומֹת שֶׁל בְּתֵי כְּנָסִיות שָׁהֵיו בְּעוֹלָם הַזֶּה”, נִמְצָא עַתָּה בְּגָלוֹת . . . בֵּית הַכְּנָסֶת הַרְמִי הַוְאָ מִקְומֵם הַמִּקְדָּשׁ גּוֹפִיה דְּלְעֵתִיד”.

וְיַש לוֹמֵר, שַׁחֲיבּוּר הַבְּתֵי כְּנָסִיות שְׂבָכָל אֶרֶץ הָעָמִים (”מִקְדָּשׁ מַעֲטָה”) לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ דְּלְעֵתִיד יִהְיֶה בְּהַתְּאָם וּלְפִי-עַרְך חִילּוּקִי הַדָּרוֹגוֹת שְׁבִינֵיכֶם — שְׁבָתֵּי כְּנָסִיות הַמִּוּחָדִים שִׁישׁ בָּהֶם מַעֲלָה יִתְּרַחֵל לְגַבֵּי שָׁאָר בְּתֵי כְּנָסִיות (כְּמוֹ ”בֵּי כְּנִישְׁתָּא דְּהַוְּצָל וּבֵי כְּנִישְׁתָּא דְּשָׁפָן וִיתְּמִיבָּנָה רְדוּעָא”, ”בֵּית רְבִינוֹ שְׁבָכָל”) יִהְיֶה קְוִידָמִים בְּהַחֲיִבוּר לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, שִׁיְהֵי מְחוּבָרִים מִמְּשָׁלַבְבָּל לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ (נוֹעֲזִים וּדְבוּקִים בּוֹ לֹא הַפְּסִיק בֵּינֵיכֶם)⁷⁷, וְעַל יְדֵם וּבְאַמְצָעָותֵם יִהְיֶה מְחוּבָרִים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ כֹּל שָׁאָר בְּתֵי כְּנָסִיות שְׁבָאֶרֶץ הָעָמִים.

⁷³ Sanhedrin 39a.

⁷⁴ See *Tanya*, *Igeret Hakodesh* 23: “I heard from my masters that if there were an angel standing in the presence of a gathering of ten Jews, even if there are no words of Torah between them, an unlimited and infinite fear and awe would then befall it from the Shechina that dwells over them that it would become totally nullified.”

⁷⁵ Which are spread across many nations and cities.

⁷⁶ This is in addition to the fact that, quite literally, many Jews come and gather in Beit Rabbeinu of Bavel — far more than in other synagogues and study halls. Note the statement in *Rosh Hashana* 24b: “Since he is the Nasi, he is frequented by many people.”

⁷⁷ Note the statement in *Rosh Hashana* ibid: “The Shaf-Veyasiv synagogue of Nehardoa... Rav (i.e., Rabbeinu of Bavel) would go there... and he would pray there.”

(27) ע”ד ובוגמתו לשכת הגזיה מושבם של הסנודורי) שבב ה מ ”ק – שתשים סנהדרין “אצל המובהן ירושלמי מכובדי פ”ב ח’ו. מכילה ס’ יפ’ יתרו. ועוד).

POINT OF RETURN

To take it a step further: It stands to reason that the future Beit Hamikdash (which will descend from Heaven fully rebuilt and perfected⁴⁶) will first be revealed in the place of exile where the Beit Hamikdash “traveled and settled” (i.e., Beit Rabbeinu in Bavel”), and relocate from there to Jerusalem.

To explain: Even *at the very moment of Redemption*, the Shechina will continue to reside in the main Small Temple of the Diaspora. As the Talmud quoted above⁴⁷ goes on to say, “Even at the time of their Redemption, the Shechina will reside with them, as it is written, ‘And G-d your L-rd will bring back your captivity’⁴⁸: Instead of saying ‘Vehaishiv,’ which is the proper Hebrew term for ‘He will bring back,’ the Torah says, ‘Veshav,’ which means ‘He will come back.’ This teaches us that G-d Himself will return from exile together with them”⁴⁹ — i.e., even during the final moment of exile, the Shechina will continue to reside with the Jewish people in their place of exile, and, from *that place*, G-d will return with all the Jewish people to the Temple in Jerusalem, to settle and reveal His Presence there forever.

The fact that “G-d will return from exile together with them” — that is, from the Small Temple, which is the place to which the Beit Hamikdash “traveled and settled” (already identified as Beit Rabbeinu) — means, in effect, that Beit Rabbeinu is the place where the redemption of the Shechina will begin and will be fully realized. This will be the total and complete revelation of the Shechina and not just a partial revelation, as occurs in the Small Temples.

This revelation is the very function of the future Beit Hamikdash.

In other words: Just as the Shechina returns to Jerusalem from the place in exile where it resides, so does the future Beit Hamikdash, which houses the manifestation of Shechina, return to Jerusalem from the place in exile to which it “traveled and settled”; it becomes revealed in that place first, and afterwards is transferred to its proper place in Jerusalem.⁵⁰

⁴⁶ Rashi and Tosafot on *Sukkah* 41a, and other sources.

⁴⁷ Segment beginning with, “Wherever they were exiled, the Shechina resided with them.”

משה הוא ישראל

ויש להוסיף בבריאור העילי ד’בית רביינו שבבל “— שמעלתו לגבי ’בתי קנסיות ובתי מדרשות שבבל’ היא נוצר על מעלה בית הכנסת ובית המדרש שבבית רביינו גם מצד היהותו ”בית רביינו“³⁹ (”רביינו“ סתם) דכל בני ישראל, נשיא הדור, ו”רביינו שבבל“, רבן של כל בני הגולה⁴⁰, ביתו של נשיא הדור, ש”הנשיא הוא הכל“⁴¹:

עיקר⁴² הענין להשתרת השכינה בבית המקדש היא בישראל (מצד מעלהם של ישראל, ”ישראל וקדשו אביך הוא ככלא חד“⁴³), כמו שפטות⁴⁴ ועשו לי מקדש ושבנות בתוכם, בתוכו לא נאמר אלא בתוכם⁴⁵, ועל דרך זה בנוגע להשתרת השכינה בזמן הגלות (”בבל היכא... בבי כנישתא כו“), ”מקדש מעט“ כמודגש בהתחלה המאמר ”בוז וראה כמה חביבין ישראל לפניהם קדוש ברוך הוא שבכל מקום שגלו שכינה עמיהם“, ולא עוד אלא שהתגלות השכינה בבית המקדש היא מפני שבו מטאפים כל בני ישראל, כמו שפטות⁴⁶ ”בבזא כל ישראל לראות את פניהם אלקיך במקום אשר יבחר“, ועל דרך זה ברתי כנסיות ובכתה מדרשות, שבהם מטאפים עשרה מישראל,

ברכה, א. סה”מ תקסיז עי קבואריל. ⁴³ ראה זה יג עג, א. ⁴⁴ תרומה כה, ח. ⁴⁵ ראה אלשיך עה”פ. שליח טט, א. ⁴⁶ וילך לא, יא.

“Israel and the Holy one, blessed be He, are entirely one.” See *Zohar* III: 93a.

⁴⁷ Exodus 25:8.

⁴⁸ The Mishkan/Beit Hamikdash.

⁴⁹ The Jewish people’s.

⁵⁰ See *Alshich* on verse; *Shaloh* 69a, and other sources.

⁷¹ I.e., “Wherever they were exiled, the Shechina

resided with them... when they were exiled to Babylon, the Shechina resided with them...I have been for them a small sanctuary in the lands where they arrived.... Rabbi Yitzchak said, ‘This [refers to] the synagogues and study halls of Bavel; Rabbi Elazar said, ‘This refers to the house of Rabbeinu in Bavel.’”

⁷² *Deuteronomy* 31:11.

גאולתכם”. ³⁹ ועפ”ז יומתק הלשון ”בית רביינו“, ולא ”בית הכהנים“. בית המדרש של רביינו. ⁴⁰ ולהעיר, ש”רביינו שבבל“, הוא וב (פרשׁי), שנקרא רב סתום, ”כמו שקורין לו“ יהודיה הנשוא ובארץ ישראל קרו לי נמי בבבל ובפ’ (פי רשב’ים פסחים קייט’, ב. ביב נב). ⁴¹ – ונקרא ”ריש סדרה בבל“ (חולין קל, ב – וחוב באפי רשב’ים שם). ⁴² פרשׁי”י חוקת כא, כא – ראה Lokوتית, ברכחה, א. סה”מ תקסיז עי קבואריל. ⁴³ ראה זה יג עג, א. ⁴⁴ תרומה כה, ח. ⁴⁵ ראה אלשיך עה”פ. שליח טט, א. ⁴⁶ וילך לא, יא.

5 MOSES IS ISRAEL

To elaborate on the unique greatness of Beit Rabbeinu:

Beit Rabbeinu's superiority over all the other synagogues and study halls of Bavel lies also in the fact that it is the house of Rabbeinu,⁶¹ the Nasi Hador,⁶² the teacher of all the exiles,⁶³ who "is everything."⁶⁴

To explain: The indwelling of the Shechina in the Beit Hamikdash takes place primarily⁶⁵ within the Jewish people,⁶⁶ as the Torah says, "They shall make a sanctuary for Me, and I shall dwell in their midst."⁶⁷ The wording of the verse is not, "I shall dwell in its⁶⁸ midst," (i.e., within the Tabernacle), but rather, "...in their⁶⁹ midst"⁷⁰ (within the Jewish people).

In exile, too, the Shechina resides primarily within the Jewish people, as emphasized in the opening statement of the Talmudic passage under discussion⁷¹: "Come see how beloved is Israel to G-d, for wherever they were exiled, the Shechina resided with them." In fact, the reason the Shechina was revealed in the Beit Hamikdash was that the entire Jewish people gathered there, as the verse says, "When all of Israel will come to see the face of G-d, your L-rd, in the place that He will choose."⁷² Similarly, the Shechina resides in all the synagogues and study halls because they host gatherings of tens of Jews

exact same wording here (law 4) that he uses at the beginning of the chapter. In law 1, he writes simply that Moshiach "will build the Beit Hamikdash," for he is referring to the actual Beit Hamikdash [in Jerusalem]; here, however, where he describes the qualifications by which Moshiach is identified, he writes, "If he did so and succeeded, and built the Beit Hamikdash *in its place*," in order to tell us that among the things that Moshiach must accomplish is the building of the main Small Temple of exile, in preparation for and initiation of the future Temple's revelation.

⁶¹ We can thus appreciate why the Talmud refers to it simply as "The House of Rabbeinu" and not "The synagogue and study hall of Rabbeinu."

⁶² The [spiritual] leader of the generation.

⁶³ Note that Rabbeinu of Bavel refers to Rav (see footnote 8), whose title, 'Rav,' is not qualified by any other adjectives or words. Just as in Eretz Yisrael, Rabbi Yehuda Hanasi (see footnote 85) was called 'Rebbe' [teacher/master], so his Babylonian counterpart was called 'Rav' [another term for "teacher/master"]. (*Rashbam* on *Pesachim* 119b, *Bava Basra* 52a.) He is also referred to as "The head of the academy in Bavel." (*Chullin* 137b, cited by *Rashbam*.)

⁶⁴ "The Nasi is everything" — Rashi, Numbers 21:21. This means that his soul encompasses the souls of all the Jewish People.

⁶⁵ For an explanation of the following, see in *Likkutei Torah*, *Beracha* 98a; *Sefer Hamaamarim* 5566 p. 102 ff.

⁶⁶ As a consequence of their greatness — i.e.,

ויתירה מזה יש לומר — **שהמקדש דלעתיד** (ש"בנוי)

ומשוכלל גלה ויבוא מן הימים²⁸) יתגלה תחילה בה מקומם "שנסע מקדש וישב שם" בזמן הגלות ("בית רבינו שבבל"), ומשם יועתק למקומו בירושלים:

השראת וגילוי השכינה בה "מקדש מעט" העיקרי שבבל ("שנסע מקדש וישב שם") היא גם "בשון נגאלין" — כמפורסם בהמשך הוסיף שאף קשון נגאלין שכינה עמהן, שנאמר²⁹ ושב ה' אלקיך את שכותך, והשיב לא נאמר אלא ישב, מלמד שהקדוש ברוך הוא שב עמהן ("את שכותך" כמו עם שכותך³⁰ מבין הגלויות", כלומר, גם ברגע האחרון דהגלות נמצאת השכינה בהמקום שגלו יישראל, "שנסע מקדש וישב שם", ומשם שב הקדוש ברוך הוא עם כל בני ישראל להמקדש شبירותלים להשרות וללות בו שכינתו לעולם ועד.

ובין שקדוש מעט ("בית רבינו שבבל") "שנסע מקדש וישב מה" מקדש מעט ("בית רבינו שבבל") השכינה, נמצא, שבמקום זה מתחלת ונעשה גאות השכינה, התגלותה בכל התקופות והשלימות (לא רק באופן ד"מקדש מעט"), שזו עניין מקדש העתיד.

בגנון אחר: כשם ששכינה היא מה מקומות שנמצא בגנות, כך שיכת מקדש העתיד (שענינו השראת וגילוי השכינה) הוא מה מקומם "שנסע (מקדש) וישב שם" בזמן הגלות, שם מתגלה תחילה ואחר כן נועתק למקומו בירושלים.³¹

⁴⁸ Deuteronomy 30:3.

⁴⁹ See *Chiddushei Aggadot Maharsha*; *Tanya*,

⁵⁰ *Igeret Hateshuva*, end ch. 6.

²⁸ פרשיי ותוס' סוכה מא, סע"א. ועד. ²⁹ נצבים ל, ג.

³⁰ חדאי מהרש"א שם. תניא אה"ת ספרי.

³¹ וער' שמצוינו בנווג לסנהדרין (שמוקום בלשכת הגות שבקודש) — שבטראיה (המקום האחרון שב היה הסנהדרון בזמן הגלות) עדין לחזור תחילת ומשם עתakin למקדש" רמב"ם הל סנהדרין ספרי).

One might suggest that this idea that the Beit Hamikdash will begin its return to Jerusalem from its place in exile is alluded to in Maimonides's description of Moshiach [the Messiah]: "If he...built the Beit Hamikdash *in its place...*⁵¹ he is definitely Moshiach."⁵² Why are the words "in its place" necessary?⁵³ And if they are necessary, why does Maimonides not name the place explicitly by saying, "if he...built the Beit Hamikdash in Jerusalem?"

The answer is that since, grammatically, "in its place" can also be read as "in his place," it is an allusion to Moshiach's place⁵⁴ in exile⁵⁵ — that is, before he achieves the status of Moshiach Vadai [Definite Moshiach]. While still in exile,⁵⁶ Moshiach builds a (Small⁵⁷) Temple — a microcosm and model of the Beit Hamikdash.⁵⁸⁻⁵⁹ This is a preparation for the future Beit Hamikdash.⁶⁰ This Small Temple will be revealed first there, in exile, and will then return (with G-d and the Jewish people) to Jerusalem.

Summary: *Beit Rabbeinu* is not only the sanctuary that will be closest to the Beit Hamikdash — actually touching it — and the medium through which the other study halls and synagogues will be part of the Beit Hamikdash; it is also the place where the Third Beit Hamikdash will first appear and the place from which it will begin its return to Jerusalem. Maimonides alludes to this.

concerning the Sanhedrin (whose proper place is the Chamber of Hewn Stone in the Beit Hamikdash): "They will first return to Tveria [Tiberius] (the last place where the Sanhedrin held court in exile), and from there they will relocate to the Beit Hamikdash." (Maimonides, *Laws of Sanhedrin*, end ch. 14).

⁵¹ Italics in Rebbe's original.

⁵² *Laws of Melech Hamoshiach*^x [the Messianic King], end ch. 11.

⁵³ Indeed, at the beginning of the chapter, Maimonides writes only that Moshiach will "build the Temple," leaving out the word "*bimkomo*" [in its place].

⁵⁴ I.e., his sanctuary.

⁵⁵ On a simpler level, Moshiach's knowledge of the precise location of the Beit Hamikdash

is one of the things that prove he is Moshiach Vadai [the Definite Moshiach]. (See footnote in *Likkutei Sichot*, vol. 8, p. 362. See Also footnote in *Likkutei Sichot*, vol. 24, p. 652.)

⁵⁶ Where he sits, and waits, and anticipates the moment he will be able to redeem the Jewish people and the Shechina that resides with them from exile. (See *Sanhedrin* 98a: "He sits at the entrance of Rome.")

⁵⁷ Like the study hall of Ezra the Scribe, the moshiach/redeemer of the Jewish exiles of Bavel.^{**}

⁵⁸ Indeed, when the Midrash says that "at the time of Moshiach's coming he will stand upon the roof of the Beit Hamikdash and proclaim to the Jewish people, 'Humble ones, the time of your Redemption has arrived,'" it is actually

* In some manuscripts of Maimonides' code of Jewish law, the last two chapters of the *Laws of Melachim* [Kings], are entitled, "*Laws of Melech Hamoshiach*."

** Note that the virtue of the synagogue of Hutzel is its close proximity to the study hall of Ezra the Scribe (as mentioned above, footnote 22.).

ואולי יש לומר, שמדובר בלוון הרמב"ם (בHALCOT מלך המישיח³²) "ובנה מקדש במקומו" — דילאורה: מהו האוצר? להש מייענו כאן שבנון המקדש הוא במקומו? ולאיך, למה? אינו מפרש המקום, "ובנה מקדש בירושלים"? — ש"במקומו" רומי³³ גם על מקומו של מלך המשיח בזמנ הגלות (לפניהם ש"הרי זה משיח בודאי")³⁵, הניין, שבוחות במלות (שם יושב³⁶ וממתין ומצפה לנואל את בני ישראל ושבינה עמם מהగלות) בונה מלך המשיח מקדש (מעט)³⁷ שהוא מעין ודוגמת המקדש שבירושלים³⁸ (כמו "בי כנישתא דשפייתיב", "שננע מסקדש ויאשב שם"), בטור הכהן למקדש העתיד, שיתגלה תחילה שם, ומשם ישוב (עם הקדוש ברוך הוא ובני ישראל) לירושלים.

(32) ספריה (33) וכמי"ש בהתחלה פרק "בונה המקדש" (סמן), לא "בונה המקדש במקומו".
(34) ובפתחו של שמהניים – שידייעו שהרי זה משיח בודאי שידע לכון מקומו של המקדש (ראה לקוש"ח ח"ח ע' 362 בהערה. וראה גםKKUSH ח'כ"ד ע' 652 בהערה).

(35) ועיי' יומתק השינוי בין התחלת הפרק לסומו – שבהתחלת הפרק כותב ההלכה שי'ה מלך המשיח . . . בונה המקדש" (כפשווטו), משא"כ בסומו, שambil הריסמים על ידם קובעים מי והוא המלך המשיח, "בחזקת משיח", ועד "משיח בודאי", כתוב "אם עשה והצליח ובנה מקדש במקומו", שבען פועלותיו בזמן הגלות נכל גם בינה אמרת רוחני".
(36) ראה סנהדרין צח, א: "ויתיב אפיקתא העיקרי בגולות, בתור הכהנה והתחלה החתוגות למקדש העתיד, כבפניהם. (37) כמו בית המקדש של עזרא הסופר* – המשיח (גואל של ישראל) דגולות בבל. ואולי יש לומר, שמש' במדרש (ויליש עשי' רמן תצט) שי' בשעה של מלך המשיח בא עומד על גג בית המקדש והוא משמעו לה' שאמור ענויים הגע זמן גואלכם", קאי על גג בית המקדש דמקדש מעט שבוחן לארכ"ש שהוא במקומות המקדש בירושלים ("שעוז מקדש ושב שם"), כי, לאחריו שמקדש העתיד יתגלה ורד למיטה לא יהיה צריך להשמעו לישראל "הגע זמן .. ולחטא", ולחטא, שמעלת "ב' כישותא דוואצלא" שקרובה לבית המקדש - ט"מאות .. לא תקדשו" (רמ"ס הל' בהיכ"ח פ"ה ה'), שרומו על חז"ל בערך קדושת א".

referring to the primary Small Temple, which is located outside of Eretz Yisrael,^{**} and which stands in the stead of the Beit Hamikdash; if it were referring to the actual Beit Hamikdash, after its revelation and descent from Heaven, there would be no need for anyone to proclaim,

"The time of your Redemption has arrived."
"Like the synagogue of Shaf-Veyasiv, the place where the Shechina "traveled and settled."

⁵⁹ In light of this explanation, we can appreciate why Maimonides does not use the

** This understanding gives us a better appreciation of why the Midrash says Moshiach will stand on the 'roof' of the Beit Hamikdash. The rooftops of the Beit Hamikdash were not sanctified (Maimonides, *Laws of Beit Habechira* 6:7); the Midrash is thus alluding to the fact that Moshiach will make his announcement in the Diaspora, which is mundane (*unsanctified*) in comparison to Eretz Yisrael.